

**HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE
PODRUČNI URED KRIŽEVCI**

**REZULTATI PROVEDBE
ANKETE POSLODAVACA ZA 2014. GODINU
NA PODRUČJU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE**

Križevci, lipanj 2014.

SADRŽAJ:

Uvod	2
Rezultati ankete poslodavaca u 2014. godini na području Koprivničko-križevačke županije	3
Struktura anketiranih poslodavaca	3
Zaposlenost i zapošljavanje u prethodnoj godini	5
Promjene u zaposlenosti tijekom 2013. godine	5
Struktura novog zapošljavanja tijekom 2013. godine	8
Osobe angažirane na temelju drugih oblika rada u 2013. godini.....	10
Prestanak rada radnika u 2013. godini	11
Način traženja i poteškoće pri zapošljavanju radnika	13
Način traženja radnika za zapošljavanje	13
Poteškoća s pronalaženjem potrebnih radnika	14
Razlozi poteškoća pri zapošljavanju radnika	15
Planirano zapošljavanje i potencijalni viškovi radnika u 2014. godini	16
Planirano zapošljavanje u 2014. godini	16
Struktura planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca.....	17
Struktura planiranog zapošljavanja prema područjima djelatnosti.....	17
Struktura planiranog zapošljavanja prema ispostavama	18
Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti zapošljavanja i razini obrazovanja.....	19
Struktura planiranog zapošljavanja prema zanimanjima	20
Struktura planiranog zapošljavanja prema vještinama radnika i stupnju obrazovanja	22
Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine	26
Struktura promjena u zaposlenosti prema djelatnostima.....	27
Regionalni raspored promjena u zaposlenosti	28
Razlozi promjena broja zaposlenih radnika u 2014. godini	29
Potencijalni viškovi radnika u 2014. godini.....	29
Obilježja radnika potencijalnih viškova	30
Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje	31
Zadovoljstvo dobivenim uslugama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	33
Informiranost o mjerama i zainteresiranost za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja ..	33
Sažetak	36

UVOD

Hrvatski zavod za zapošljavanje, kao svoju redovitu aktivnost, svake godine provodi Anketu poslodavaca kojom prati, te analizira kretanja na tržištu rada u svrhu uspješnijeg djelovanja na tržištu rada te boljeg usklađivanja ponude i potražnje radne snage. Podršku Hrvatskom zavodu za zapošljavanje u provedbi istraživanja i ove godine dale su partnerske institucije: Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora i Hrvatska udruga poslodavaca.

U uvjetima gospodarskog oporavka važnu ulogu ima planiranje radne snage koja bi mogla nositi razvoj gospodarstva. U tu svrhu kreiran je Upitnik za poslodavce pomoću kojeg se provodi anketa poslodavaca. Upitnik i popratno pismo kreirani su u Središnjem uredu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a anketu su provodili Područni uredi zajedno s pripadajućim Ispostavama.

Anketa poslodavaca je najopsežnije istraživanje kojim se nastoji od poslodavaca prikupiti relevantne informacije o zapošljavanju i promjenama zaposlenosti u protekloj godini, o eventualnim poteškoćama pri zapošljavanju i njihovim razlozima te o planiranom zapošljavanju i potencijalnim viškovima radnika u tekućoj godini uz identificiranje profila radnika koji bi se mogli zaposliti ili eventualno pojaviti kao višak. Osim procjene veličine tokova radne snage, ovim istraživanjem identificira se i njihova struktura s obzirom na sektor, zanimanja i obrazovanje, kao i tražene opće kompetencije te razlozi viškova za pojedina zanimanja. Značajno obilježje ovog istraživanja je i reprezentativnost uzorka poslodavaca na županijskoj razini.

Osnovni skup za odabir poslodavaca za anketiranje bila je interna baza poslodavaca Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koja se temelji na podacima dobivenih od Hrvatskog zavoda za mirovinsko obrazovanje i Državnog zavoda za statistiku, a obuhvaćeni su poslodavci s jednim i više zaposlenih iz svih djelatnosti.

Pri strukturiranju anketnog uzorka primijenjen je stratificirani proporcionalni uzorak. Osnovni stratumi na koje su gospodarski subjekti (poduzeća, ustanove, obrti) grupirani u strukturiranju ovoga uzorka jesu područja djelatnosti sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te njihova podjela na mikro (1-9), male (10-49), srednje (50-249) i velike (više od 250) poslodavce ovisno o broju zaposlenika. Proporcionalnost je osigurana i na županijskoj razini po dimenzijama područja djelatnosti i broja zaposlenih.

Istraživanje se provodilo kroz mjesec siječanj i veljaču. Uzorak je na području županije izabran iz baze od 2.740 poslodavaca s ukupno 24.742 zaposlene osobe, što u odnosu na ukupan broj zaposlenih osiguranika prema podacima HZMO krajem 2013. godine čini udio od 75,1% ukupne populacije zaposlenih na području Koprivničko-križevačke županije. U uzorak je odabrano ukupno 487 poslodavaca, od čega je upitnik popunilo i vratilo njih 395 ili 81,1%, dok je na razini Republike Hrvatske obuhvaćeno 13.245 poslovnih subjekata, a Upitnik je ispunilo njih 74,7%.

Upitnici su distribuirani poštanskim putem, uz dodatni telefonski i osobni angažman svih zaposlenika, a ponajprije savjetnika za zapošljavanje koji su izravnim kontaktom s poslodavcima pomogli u ispunjavanju upitnika. Postojala je i mogućnost online popunjavanja Upitnika putem pristupnog koda, prvi puta bez obaveze registracije. Tako je u Koprivničko-križevačkoj županiji (KKŽ) 34,4% anketa uneseno direktno od strane poslodavaca, dok na nacionalnoj razini udio online unosa iznosi 44,0%. Prikupljeni pokazatelji su anonimni, te su se koristili isključivo u analitičke svrhe.

REZULTATI ANKETE POSLODAVACA U 2014. GODINI NA PODRUČJU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Struktura anketiranih poslodavaca

Provedenim istraživanjem je na području Koprivničko-križevačke županije obuhvaćeno 487 poslovnih subjekata (319 trgovačkih društava i 168 obrta) s 1 i više zaposlenih iz svih djelatnosti. Uzorak je veći za 17 poslodavaca nego u prošlogodišnjem istraživanju. Od tog broja vraćeno je i obrađeno 395 upitnika ili 81,1%, dok je prošle godine povrat bio nešto malo manji (80,0%). Uzorkom je obuhvaćeno 261 trgovačko društvo i 134 obrtnika u Koprivničko-križevačkoj županiji s ukupno 13.539 zaposlenih ili 41,1% u odnosu na ukupan broj zaposlenih na području Koprivničko-križevačke županije¹. Udio žena anketiranog uzorka u ukupnoj zaposlenosti žena je 44,3%, dok je udio muškaraca 38,1%.

Prema broju zaposlenih, najveći broj anketiranih poslodavaca čine mikro poslodavci (do 9 zaposlenih) – 251 ili 63,5% od ukupnog broja, a kod njih je radilo svega 811 zaposlenika (6,0% od ukupno zaposlenih u uzorku). Malih poslodavaca (od 10 do 49 zaposlenih) je anketirano 96 ili 24,3% s 1.973 zaposlena ili 14,6% od zaposlenih u uzorku, srednjih poslodavaca (od 50 do 249 zaposlenih) je anketirano 41 ili 10,4% s ukupno 3.767 zaposlenih ili 27,8% od zaposlenih u uzorku te samo 7 velikih poslodavaca (s 250 i više zaposlenih) ili 1,8% s ukupno zaposlenih 6.988 osoba ili 51,6% od ukupno zaposlenih u uzorku.

Tablica 1. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema veličini, tipu i obliku vlasništva		
	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
UKUPNO	395	13.539
Veličina poslodavca:		
Mikro – do 9 zaposlenih	251	811
Mali – 10 do 49 zaposlenih	96	1.973
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	41	3.767
Veliki – 250 i više zaposlenih	7	6.988
Tip poslodavca:		
Obrt	134	410
Pravna osoba	261	13.129
Sektor vlasništva:		
Privatno ili pretežito privatno	294	9.278
Državno ili javno	84	4.073
Ostalo	17	188

Prema tipu poslodavca, anketni upitnik je popunilo 261 trgovačko društvo i ustanova (66,1%) i 134 obrtnika (33,9%). Kod obrtnika je bilo zaposleno 410 osoba ili 3,0%, a kod trgovačkih društava i ustanova 13.129 osoba ili 97,0%.

S obzirom na sektor vlasništva poslodavca koji su sudjelovali u anketi, njih 294 ili 74,4% je privatnog ili pretežito privatnog vlasništva, 84 ili 21,3% je državnog ili javnog

¹ Izvor: Statističke informacije, godina XI., broj 04/2013., tabela 6, stanje 31.12.2013., Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Zagreb

vlasništva, a 17 ili 4,3% je ostalog oblika vlasništva (zadruga ili udruga). S obzirom na broj zaposlenih, najviše je zaposlenih u privatnom ili pretežito privatnom vlasništvu (9.278 zaposlenih ili 68,5%), zatim u državnom ili javnom vlasništvu (4.073 ili 30,1%) te u ostalim oblicima (udrugama i zadrugama) vlasništva (188 ili 1,4%).

Prema ispostavama, najveći je broj anketiranih poslodavaca s područja Ispostave Koprivnica (204), nešto manji s područja Ispostave Križevci (120) i najmanji s područja Ispostave Đurđevac (71). Odaziv anketiranju je bio vrlo sličan u sve tri Ispostave - Križevci (82,8%), Koprivnica (81,0%) i Đurđevac (78,9%). Prema broju zaposlenih kod anketiranih poslodavaca, vidljivo je da je najveći broj zaposlenih na području Ispostave Koprivnica (66,6% od ukupnog broja anketiranih zaposlenih), dosta manji na području Ispostave Križevci (25,7%) te daleko najmanji na području Ispostave Đurđevac (samo 7,7%).

Tablica 2. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema ispostavama							
Ispostava	Poslano upitnika	Vraćeno upitnika	% vraćenih	Broj zaposlenih	Udio zap. (%)	Muškarci	Žene
Đurđevac	90	71	78,9	1.038	7,7	564	474
Koprivnica	252	204	81,0	9.017	66,6	4.291	4.726
Križevci	145	120	82,8	3.484	25,7	1.753	1.731
Ukupno	487	395	81,1	13.539	100,0	6.608	6.931

Promatrano prema područjima djelatnosti, u istraživanju je sudjelovalo najviše subjekata iz područja prerađivačke industrije (50 ili 12,7%), zatim trgovine (36 ili 9,1%), građevinarstva (34 ili 8,6%), obrazovanja (33 ili 8,4%), stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (28 ili 7,1%), poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (27 ili 6,8%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (27 ili 6,8%) te iz djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (25 ili 6,3%). Ove godine su u uzorak uključene sve djelatnosti, a iz djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela nije bilo anketiranih poslodavaca. Što se tiče zaposlenih osoba prema djelatnosti poslodavca, najviše je zaposlenih bilo u djelatnosti prerađivačke industrije (43,9%), trgovini (10,3%), obrazovanju (9,8%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (9,2%), građevinarstvu (6,4%) i stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (4,8%).

Tablica 3. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema područjima djelatnosti					
Područje djelatnosti NKD-a	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih	Područje djelatnosti NKD-a	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	27	287	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4	50
Rudarstvo i vađenje	4	11	Poslovanje nekretninama	9	18
Prerađivačka industrija	50	5.939	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	28	644
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	4	227	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13	145
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te sanacija okoliša	6	197	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	23	553
Građevinarstvo	34	873	Obrazovanje	33	1.321

Tablica 3. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema područjima djelatnosti					
Područje djelatnosti NKD-a	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih	Područje djelatnosti NKD-a	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
Trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila i motocikala	36	1.395	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	27	1.249
Prijevoz i skladištenje	21	184	Umjetnost, zabava i rekreacija	15	92
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	25	199	Ostale uslužne djelatnosti	21	97
Informacije i komunikacije	13	56	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	2	2
UKUPNO	395	13.539			

Obzirom na broj anketiranih poslovnih subjekata prema djelatnostima, a radi pouzdanosti procjena za pojedine djelatnosti, u nastavku će se posebno razmatrati samo djelatnosti s 20 i više anketiranih poslodavaca.

U tablicama prema djelatnostima koje će slijediti, prikazat će se sve djelatnosti ali za djelatnosti s manjim brojem anketiranih poslovnih subjekata pouzdanost procjene (odnosno mogućnost njihove generalizacije) je vrlo niska bez obzira na broj zaposlenih, pa ih stoga treba uzeti u obzir uz navedeno ograničenje.

ZAPOSLENOST I ZAPOSŁJAVANJE U PRETHODNOJ GODINI

Promjene u zaposlenosti tijekom 2013. godine

Tijekom 2013. godine je kod anketiranih poslodavaca ostvaren nešto veći broj novoga zapošljavanja od broja otpuštanja, a što je kao rezultat imalo blagi porast broja zaposlenih na kraju 2013. godine.

Tijekom godine anketirani su poslodavci zaposlili ukupno 3.111 radnika, što čini 23,1% u odnosu na ukupnu zaposlenost anketiranih subjekata u prethodnoj godini (31.12.2012.), dok je u istom razdoblju kod istih poslodavaca prestalo raditi 3.028 radnika ili 22,5% od ukupnog broja zaposlenih. Na godišnjoj razini je bila prisutna visoka fluktuacija radnika, ali je njome ostvareno povećanje zaposlenosti od 83 radnika ili 0,6%, pri čemu se broj muškaraca povećao za 83 ili 1,3%, dok je broj žena ostao isti.

Za usporedbu, na razini RH u 2013. godini ostvarena je pozitivna stopa promjena u zaposlenosti anketiranih poslodavaca od 1,1%, od čega se broj muškaraca povećao za 0,4%, a broj žena za 1,8%.

Tablica 4. Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine			
	Ukupno	Muškarci	Žene
Broj zaposlenih 31.12.2012.	13.456	6.525	6.931
Zaposleno tijekom 2013.	3.111	1.627	1.484
- Udio zapošljavanja (u %)	23,1	24,9	21,4
Prestalo raditi tijekom 2013.	3.028	1.544	1.484
- Udio prestanka rada (u %)	22,5	23,7	21,4
Broj zaposlenih 31.12.2013.	13.539	6.608	6.931

Tablica 4. Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine			
	Ukupno	Muškarci	Žene
Promjena u zaposlenosti 2013/2012. - razlika	+ 83	+ 83	0
Promjena u zaposlenosti 2013/2012. - u %	+ 0,6	+ 1,3	0,0
Promjena u zaposlenosti u RH 2013/2012. - u %	+ 1,1	+ 0,4	+ 1,8

Kretanja u zaposlenosti kod anketiranih subjekata u 2013. godini, iako su pozitivna zbog ostvarenog većeg broja zapošljavanja od broja otpuštanja radnika, ukazuju na istu razinu promjene u usporedbi s 2012. godinom kada je također zabilježen porast ukupne zaposlenosti od 0,6% (uz nešto veću fluktuaciju radnika nego u 2013. godini, a posebno u odnosu na 2010. i 2011. godinu). U odnosu na 2011. godinu kada je zabilježen rast ukupne zaposlenosti od 1,3%, rast u 2013. je nešto manji (0,6%), dok je u 2010. godini zabilježen veći broj otpuštanja od broja zapošljavanja radnika i ostvarena je negativna stopa promjena u zaposlenosti anketiranih poslodavaca od 0,9%.

Tablica 5. Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca, usporedni podaci 2010.-2013.				
	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj zaposlenih krajem prethodne godine	17.285	16.231	13.323	13.456
Zaposleno tijekom godine	2.920	3.522	3.285	3.111
- Udio zapošljavanja (u %)	16,9	21,7	24,6	23,1
Prestalo raditi tijekom 2013.	3.079	3.312	3.200	3.028
- Udio prestanka rada (u %)	17,8	20,4	24,0	22,5
Broj zaposlenih krajem godine	17.126	16.441	13.405	13.530
Promjena u zaposlenosti - razlika	- 159	+ 210	+ 82	+ 83
Promjena u zaposlenosti - u %	- 0,9	+ 1,3	+ 0,6	+ 0,6

Povećanje zaposlenosti, kao rezultat većeg opsega novog zapošljavanja od prestanka rada radnika, ostvareno je u 13 područja djelatnosti, a najviše u području prijevoza i skladištenja (za 61,4%), pružanju smještaja, pripremi i usluživanju hrane (za 16,4%), građevinarstvu (za 12,5%), ostalim uslužnim djelatnostima (za 10,2%) te djelatnostima zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (za 8,0%). S druge strane, pad zaposlenosti, uzrokovan većim prestankom rada u odnosu na novo zapošljavanje radnika, zabilježen je u ovim područjima: prerađivačkoj industriji (za 4,3%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (za 0,5%) i trgovini na veliko i malo (za 0,4%).

Tablica 6. Udio zapošljavanja i prestanka rada u ukupnoj zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema područjima djelatnosti					
DJELATNOST	Zaposleni 31.12.2012.	Zaposleno tijekom 2013.	Udio zapošljavanja	Prestalo raditi tijekom 2013.	Udio prestanka rada
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	281	63	22,4	57	20,3
Rudarstvo i vađenje	11	0	0,0	0	0,0
Prerađivačka industrija	6.206	840	13,5	1.107	17,8

Tablica 6. Udio zapošljavanja i prestanka rada u ukupnoj zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema područjima djelatnosti					
DJELATNOST	Zaposleni 31.12.2012.	Zaposleno tijekom 2013.	Udio zapošljavanja	Prestalo raditi tijekom 2013.	Udio prestanka rada
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	287	20	7,0	80	27,9
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	151	89	58,9	43	28,5
Građevinarstvo	776	408	52,6	311	40,1
Trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila i motocikala	1.400	784	56,0	789	56,4
Prijevoz i skladištenje	114	128	112,3	58	50,9
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	171	96	56,1	68	39,8
Informacije i komunikacije	51	8	15,7	3	5,9
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	51	2	3,9	3	5,9
Poslovanje nekretninama	15	28	186,7	25	166,7
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	647	52	8,0	55	8,5
Administrativne i pomoćne uslužne djel.	162	23	14,2	40	24,7
Javna uprava i obrana; obvezno soc. osiguranje	533	109	20,5	89	16,7
Obrazovanje	1.269	175	13,8	123	9,7
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.156	244	21,1	151	13,1
Umjetnost, zabava i rekreacija	86	24	27,9	18	20,9
Ostale uslužne djelatnosti	88	16	18,2	7	8,0
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	2	200,0	1	100,0
UKUPNO:	13.456	3.111	23,1	3.028	22,5

S obzirom na regionalni raspored, porast broja zaposlenih u 2013. godini ostvaren je u Ispostavama Đurđevac (za 12,2%) i Križevci (za 6,4%), dok je u Ispostavi Koprivnica smanjen broj zaposlenih (za 2,6%). Primjetno je da je na području Ispostave Križevci i Đurđevac dinamičnije tržište rada te su veći udjeli zapošljavanja i otpuštanja nego na području Ispostave Koprivnica.

Veliki rast broja zaposlenih na području Ispostave Đurđevac je uzrokovan povećanjem broja zaposlenih kod državnih ili javnih (za 17,5% ili 52 osobe) i kod privatnih ili pretežito privatnih poslodavaca (za 9,0% ili 58 osoba), a naročito u djelatnosti građevinarstva (za 54 osobe) te opskrbi vodom; otklanjanju otpadnih voda, gospodarenju otpadom te sanaciji okoliša (za 52 osobe).

Na području Ispostave Križevci su daleko veći udjeli zapošljavanja (43,2%) i otpuštanja (36,8%) nego u ostalim ispostavama, a najveći razlog su veliki poslodavci privatnog ili pretežito privatnog oblika vlasništva (udio zapošljavanja je 56,3%, a udio otpuštanja je 47,9%) iz djelatnosti trgovine i građevinarstva.

Najveće smanjenje broja zaposlenih u Ispostavi Koprivnica uočeno je kod velikih poslodavaca (smanjenje broja zaposlenih za 7,2%) iz djelatnosti prerađivačke

industrije (smanjenje zaposlenih za 5,9%).

Tablica 7. Udio zapošljavanja i prestanka rada u ukupnoj zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema Ispostavama					
Ispostava	Zaposleni 31.12.2012.	Zaposleno tijekom 2013.	Udio zapošljavanja	Prestalo raditi tijekom 2013.	Udio prestanka rada
Durđevac	925	293	31,7	180	19,5
Koprivnica	9.256	1.404	15,2	1.643	17,8
Križevci	3.275	1.414	43,2	1.205	36,8
UKUPNO:	13.456	3.111	23,1	3.028	22,5

Prema veličini poslodavaca, povećanje zaposlenosti (veće udjele zapošljavanja od prestanka rada tijekom 2013. godine) imali su mikro poslodavci (za 15,7%), srednji poslodavci (za 7,4%) i mali poslodavci (za 7,2%), dok su veliki poslodavci svojim negativnim omjerom zapošljavanja i otpuštanja radnika umanjili ukupnu zaposlenost za 5,7%. Prema sektoru vlasništva povećanje zaposlenosti prisutno je kod poduzeća u državnom ili javnom vlasništvu (za 2,9%) i kod ostalih oblika vlasništva (za 9,3%), dok je negativni omjer zapošljavanja i otpuštanja radnika u 2013. godini kod poslodavaca u privatnom ili pretežito privatnom vlasništvu umanjio ukupnu zaposlenost za 0,5%.

Tablica 8. Udio zapošljavanja i prestanka rada u ukupnoj zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca					
	Zaposleni 31.12.2012.	Zaposleno tijekom 2013.	Udio zapošljavanja	Prestalo raditi tijekom 2013.	Udio prestanka rada
UKUPNO:	13.456	3.111	23,1	3.028	22,5
Veličina poslodavca					
Mikro – do 9 zaposlenih	701	377	53,8	267	38,1
Mali – 10 do 49 zaposlenih	1.842	513	27,9	382	20,7
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	3.508	790	22,5	531	15,1
Veliki – 250 i više zaposlenih	7.405	1.431	19,3	1.848	25,0
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežito privatno	9.326	2.412	25,9	2.460	26,4
Državno ili javno	3.958	653	16,5	538	13,6
Ostalo	172	46	26,7	30	17,4

Struktura novog zapošljavanja tijekom 2013. godine

Novo zapošljavanje u 2013. godini realizirano je temeljem ugovora o radu (3.111 osoba) i temeljem drugih oblika rada (1.755 osoba).

Ako promatramo zapošljavanje na temelju ugovora o radu, većina novog zapošljavanja ostvarena je temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme (2.539 radnika ili 81,6%), dok je na neodređeno vrijeme zaposlen znatno manji broj radnika (572 radnika ili 18,4%). Anketirani su poslodavci tijekom 2013. godine zaposlili 557 radnika na sezonskim poslovima, što čini 21,9% od zapošljavanja na određeno

vrijeme, odnosno 17,9% od ukupnog zapošljavanja. Ujedno su anketirani poslodavci zaposlili 27 osoba s invaliditetom (0,9% od ukupnog zapošljavanja).

Uspoređujući podatke s RH, na području KKŽ je veći udio zapošljavanja na neodređeno vrijeme (18,4% KKŽ, 16,6% RH) te veći udio zapošljavanja osoba s invaliditetom (0,9% KKŽ, a 0,3% RH), dok je na području RH značajna razlika u udjelu zapošljavanja na sezonskim poslovima (17,9% KKŽ, a 24,5% RH).

Tablica 9. Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca					
	ZAPOSLENI TEMELJEM UGOVORA O RADU	Od toga, %:			
		Neodređeno vrijeme	Određeno vrijeme	Sezonski poslovi	Osobe s invaliditetom
UKUPNO:	3.111	18,4	81,6	17,9	0,9
Veličina poslodavca					
Mikro – do 9 zaposlenih	377	30,0	70,0	16,7	3,2
Mali – 10 do 49 zaposlenih	513	32,6	67,4	7,2	2,7
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	790	26,7	73,3	1,6	0,1
Veliki – 250 i više zaposlenih	1.431	5,7	94,3	31,0	0,0
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežito privatno	2.412	15,4	84,6	19,5	0,2
Državno ili javno	653	29,6	70,4	13,2	1,5
Ostalo	46	15,2	84,8	0,0	26,1
Ukupno RH	95.457	16,6	83,4	24,5	0,3

Ugovor o radu na određeno vrijeme je najčešći oblik zapošljavanja kod svih poslodavaca, češći kod velikih i srednjih poslodavaca, te u ostalim oblicima vlasništva i privatnom sektoru. Zapošljavanju osoba s invaliditetom skloniji su mikro i mali poslodavci, te poslodavci u ostalim oblicima vlasništva.

Zapošljavanje na određeno vrijeme najčešće je bilo kod poslodavaca iz trgovine na veliko i malo (92,7% od ukupnog zapošljavanja), prerađivačke industrije (92,3%), javne uprave i obrane; obveznog socijalnog osiguranja (91,7%), administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (91,3%) i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (79,2%), dok je rjeđe bilo kod prijevoza i skladištenja (34,4%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (59,4%) te stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (61,5%).

Prema obrazovnoj strukturi novozaposlenih radnika temeljem ugovora o radu, najveći udio od 34,4% (1.070 osoba) ima završenu srednju školu u trajanju do 3 godine, zatim slijede zaposleni sa srednjom školom u trajanju od 4 ili više godina (33,7% ili 1.048 osoba), zaposleni s nezavršenom i završenom osnovnom školom (18,0% ili 561 osoba), dok se najmanji udio odnosi na zaposlene sa završenim visokoškolskim obrazovanjem, i to s diplomskim studijem/fakultetom, akademijom (9,7% ili 301 osoba) te s dodiplomskim studijem/višom školom (4,2% ili 131 osoba).

Tijekom 2013. godine radnici s završenom/nezavršenom osnovnom školom bili su najprisutniji u zapošljavanju u djelatnostima javne uprave i obrane (45,0%), građevinarstva (22,5%) te djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (18,8%). Radnici sa srednjoškolskim obrazovanjem bili su najprisutniji u zapošljavanju u djelatnosti prijevoza i skladištenja (83,6%), trgovine (77,7%),

djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (76,0%) i prerađivačke industrije (74,5%). Zapošljavanje radnika s visokoškolskim obrazovanjem najzastupljenije je u djelatnostima obrazovanja (73,7%), stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (46,2%) te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (27,9%).

Tablica 10. Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca i razini obrazovanja						
	ZAPOSLENI TEMELJEM UGOVORA O RADU	Od toga, %:				
		Nezavršena/ završena OŠ	SŠ u trajanju do 3 godine	SŠ u trajanju 4 ili više godina	Diplomski studij/viša škola	Diplomski studij/ fakultet, akademija
UKUPNO:	3.111	18,0	34,4	33,7	4,2	9,7
Veličina poslodavca						
Mikro – do 9 zaposlenih	377	20,2	35,5	34,2	5,3	4,8
Mali – 10 do 49 zaposlenih	513	20,5	24,2	34,9	7,4	13,1
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	790	14,2	26,6	38,7	5,3	15,2
Veliki – 250 i više zaposlenih	1.431	18,7	42,1	30,3	2,2	6,7
Sektor vlasništva						
Privatno ili pretežito privatno	2.412	17,7	40,4	33,7	3,2	5,0
Državno ili javno	653	20,1	13,8	32,0	6,9	27,3
Ostalo	46	6,5	13,0	56,5	19,6	4,3

Osobe angažirane na temelju drugih oblika rada u 2013. godini

Osim kroz ugovor o radu, poslodavci su svoje potrebe za radnom snagom zadovoljavali i kroz atipične oblike zapošljavanja. Tijekom 2013. godine dosta je poslodavaca angažiralo osobe i na temelju ugovora o djelu, autorskog i studentskog ili učeničkog ugovora. Anketirani poslodavci su na jedan od ovih načina kroz 2013. godinu angažirali ukupno 1.755 osoba, što predstavlja više od polovine (56,4%) u odnosu na ukupno zapošljavanje temeljem ugovora o radu, iako je ovakav pojedinačni angažman u pravilu daleko manjeg opsega ili trajanja od ugovora o radu.

Na temelju **ugovora o djelu** 62 (15,9%) poslodavca angažirano je 268 osoba ili 13,1% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. Ova je praksa bila učestalija kod srednjih (31,7%) i velikih (28,6%) poslodavaca, te u ostalim oblicima vlasništva i u državnom ili javnom sektoru, gdje je 47,1% odnosno 42,9% poslodavaca koristilo ugovore o djelu, dok je u privatnom sektoru ovaj oblik angažmana bio iskazan od svega 6,2% poslodavaca. Sukladno tome, po broju osoba angažiranih ugovorom o djelu dominirali su poslodavci u obrazovanju (107 osoba), umjetnosti, zabavi i rekreaciji (106 osoba) te javnoj upravi i obrani (52 osobe).

Zapošljavanje na temelju **autorskih ugovora** realizirala su 23 (5,9%) poslodavca sa ukupno 509 tako angažiranih osoba, ili 16,4% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o

radu u navedenom razdoblju. Ovo je angažiranje bilo najprisutnije kod velikih poslodavaca (28,6%), uglavnom u djelatnostima prerađivačke industrije (379 osoba), umjetnosti, zabave i rekreacije (76 osoba) i ostalim uslužnim djelatnostima (22 osobe). Zapošljavanje studenata ili učenika putem **studentskih odnosno učeničkih ugovora** ostvarilo je 25 (6,4%) poslodavaca sa ukupno 838 tako angažiranih osoba, ili 26,9% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. U ovom obliku angažmana ne postoje veće razlike između javnog i privatnog sektora, ali je i dalje učestaliji kod većih poslodavaca (42,9%). Najčešće su učenike i studente zapošljavali poslodavci iz djelatnosti prerađivačke industrije (742 osobe).

Istovremeno, 1 mikro poslodavac iz privatnog vlasništva je u 2013. godini realizirao 410 vrijednosnih kupona za sezonski rad u poljoprivredi.

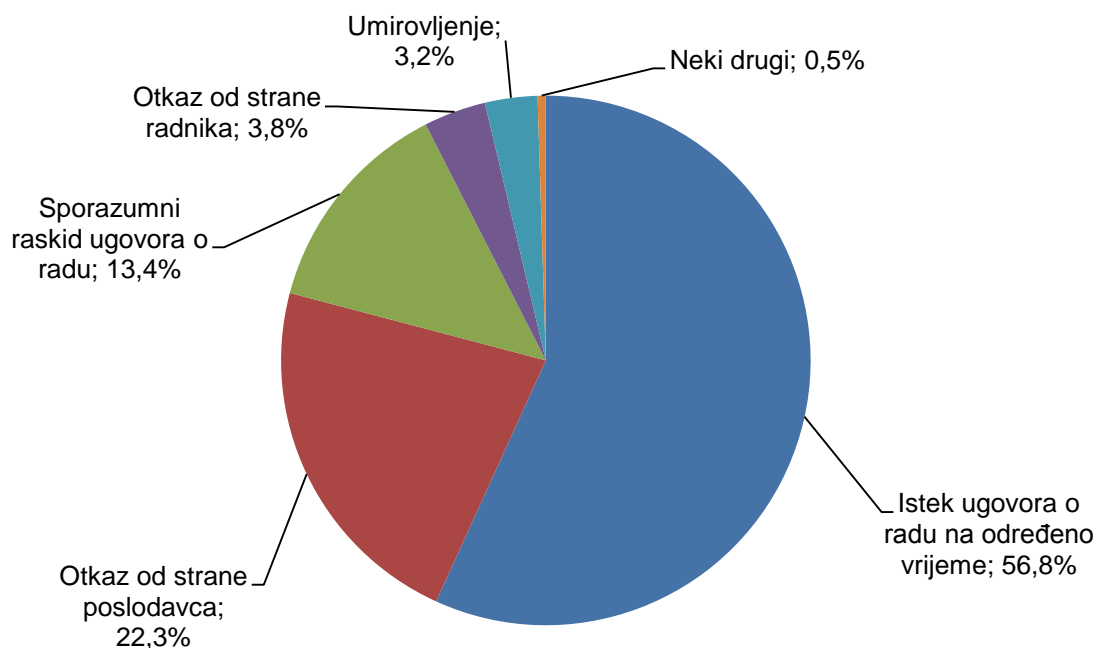
Prestanak rada radnika u 2013. godini

Tijekom 2013. godine kod anketiranih poslodavaca je prestalo raditi 3.028 radnika ili 22,5% od ukupno zaposlenih na kraju 2012. godine.

Prestanak rada radnika većinom je bio uzrokovan istekom ugovora o radu na određeno vrijeme (u 56,8% slučajeva), dok su ostali razlozi zastupljeni u znatno manjem opsegu – otkaz od strane poslodavca (22,3%), sporazumni prekid radnog odnosa (13,4%), otkaz od strane radnika (3,8%), umirovljenje (3,2%) i neki drugi razlozi (0,5%) od kojih je najčešći smrt radnika.

Također, i na razini RH prestanak rada radnika većinom je bio uzrokovan istekom ugovora o radu na određeno vrijeme (u 62,0 % slučajeva), slijedi sporazumni raskid ugovora o radu (16,0%), a ostali su razlozi zastupljeni u znatno manjem opsegu, dok je najveća razlika kod otkaza od strane poslodavca (22,3% u KKŽ, a 8,4% u RH).

Grafikon 1. Struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2013. godine prema razlozima prestanka rada

Istek ugovora o radu na određeno vrijeme najzastupljeniji je razlog prestanka rada kod mikro (66,7%) i velikih (61,5%) poslodavaca, te nešto češći kod poslodavaca s

ostalim oblicima vlasništva (76,7%) i u državnom ili javnom vlasništvu (60,8%). Sporazumni raskid ugovora o radu učestaliji je kod srednjih (16,8%) i mikro (16,1%) poslodavaca te u privatnom ili pretežito privatnom vlasništvu (13,7%). Otkaz od strane radnika češći je kod malih poslodavaca (8,4%) i kod poslodavaca u ostalim oblicima vlasništva (6,7%), a gotovo zanemariv kod velikih poslodavaca (1,6%) i u državnom ili javnom vlasništvu (0,4%). Otkaz od strane poslodavaca češći je kod malih poslodavaca (26,2%) i u kod poslodavaca u privatnom ili pretežito privatnom vlasništvu (24,6%). Umirovljenje je rijetko razlog prestanka kod mikro (0,4%) i velikih poslodavaca (1,3%) te u privatnom ili pretežito privatnom vlasništvu (1,2%), a češće kod srednjih (8,7%) i malih (6,5%) poslodavaca, te u državnom ili javnom vlasništvu (12,3%).

Tablica 11. Broj i struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca							
	BROJ RADNIKA KOJI SU PRESTALI RADITI	Razlog prestanka, %:					
		Otkaz od strane poslodavca	Otkaz od strane radnika	Sporazumni raskid ugovora o radu	Istek ugovora o radu na određeno vrijeme	Umirovljenje	Neki drugi razlog
UKUPNO:	3.028	22,3	3,8	13,4	56,8	3,2	0,5
Veličina poslodavca							
Mikro – do 9 zaposlenih	267	10,1	6,4	16,1	66,7	0,4	0,4
Mali – 10 do 49 zaposlenih	382	26,2	8,4	15,7	42,4	6,5	0,8
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	531	20,9	6,8	16,8	46,1	8,7	0,8
Veliki – 250 i više zaposlenih	1.848	23,6	1,6	11,6	61,5	1,3	0,3
Sektor vlasništva							
Privatno ili pretežito privatno	2.460	24,6	4,5	13,7	55,7	1,2	0,3
Državno ili javno	538	13,0	0,4	12,3	60,8	12,3	1,3
Ostalo	30	0,0	6,7	13,3	76,7	3,3	0,0

Promatrano prema djelatnostima, istek ugovora o radu na određeno vrijeme najzastupljeniji je razlog prestanka rada u trgovini na veliko i malo (u 83,7% slučajeva) i pružanju smještaja te pripremi i usluživanju hrane (76,5%). Sporazumni raskid ugovora o radu najzastupljeniji je kod stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (30,9%) i prijevoza i skladištenja (20,7%), otkaz od strane poslodavaca u prerađivačkoj industriji (39,1%) i građevinarstvu (34,4%), a otkaz od strane radnika u prijevozu i skladištenju (17,2%) i građevinarstvu (14,8%). Odljev radnika kroz umirovljenje je učestaliji oblik prestanka rada u obrazovanju (17,1%) i javnoj upravi i obrani (16,9%).

NAČIN TRAŽENJA I POTEŠKOĆE PRI ZAPOŠLJAVANJU RADNIKA

Način traženja radnika za zapošljavanje

U 2013. godini je 76,2% anketiranih poslodavaca tražilo radnike. Zaposlenike nešto češće nisu tražili mikro poslodavci (34,0%) i poslodavci ostalog (30,8%) i privatnog ili pretežito privatnog vlasništva (26,5%).

Prilikom traženja radnika za zapošljavanje poslodavci koriste razne metode, pri čemu nerijetko istovremeno koriste više načina traženja. Stoga su poslodavci koji su tražili radnike mogli označiti više odgovora.

Od poslodavaca koji su tražili radnike najveći broj, njih 192 ili 57,1% izjasnio se da su, između ostalog, radnike tražili posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nakon posredovanja Zavoda, poslodavci u velikoj mjeri koriste osobna poznanstva (72 ili 21,4%) kao način traženja radnika, te uvid u vlastitu bazu životopisa (65 ili 19,3%). Nadalje, značajan broj poslodavaca zapošljavao je radnike oglašavanjem na Internetu (33 ili 9,8%), a slijedi oglašavanje u ostalim medijima (novine, radio, TV) i traženje kandidata za zapošljavanje među osobama koje su kod poslodavca bile na praksi, naukovanju ili stručnom osposobljavanju (po 20 ili 6,0%). Izuzetno malo poslodavaca koristilo je usluge privatnih agencija za zapošljavanje (3 ili 0,9%) te neke druge načine traženja radnika (1 ili 0,3%).

Za usporedbu, i na razini RH je najviše poslodavaca, od onih koji su se izjasnili da su tijekom 2013. tražili radnike, radnike tražilo posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje (45,5%), zatim putem osobnih poznanstava (26,2%) i uvidom u vlastitu bazu životopisa (20,4%).

Grafikon 2. Struktura načina traženja radnika za zapošljavanje, u %

Veliki poslodavci najčešće radnike traže putem posredovanja HZZ-a, oglašavanjem na internetu, oglašavanjem u medijima i uvidom u vlastitu bazu životopisa. Srednji i mali poslodavci najčešće radnike traže putem posredovanja HZZ-a i uvidom u vlastitu bazu životopisa. Mikro poslodavci najčešće traže radnike posredovanjem HZZ-a i putem osobnih poznanstava. Srednji poslodavci (12,5%) su dosta često radnike tražili i među osobama koje su bile kod njih na praksi, naukovanju ili stručnom osposobljavanju, dok veliki poslodavci uopće nisu koristili ovaj način traženja radnika.

Tablica 12. Struktura načina traženja radnika za zapošljavanje prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca

	Anketirani poslodavci	Način traženja radnika, %:								
		Posredovanjem HZZ-a	Posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje	Oglašavanjem na internetu	Oglašavanjem u ostalim medijima (novine, radio, TV)	Uvidom u vlastitu bazu životopisa	Putem osobnih poznanstava	Među osobama koje su bile kod poslodavaca na praksi, naukovanju ili stručnom osp.	Na neki drugi način	Nisu tražili radnike
UKUPNO:	336	57,1	0,9	9,8	6,0	19,3	21,4	6,0	0,3	23,8
Veličina poslodavca										
Mikro – do 9 zaposlenih	203	47,8	1,5	2,5	2,0	10,3	25,6	4,9	0,0	34,0
Mali – 10 do 49 zaposlenih	86	68,6	0,0	14,0	7,0	25,6	16,3	5,8	1,2	10,5
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	40	77,5	0,0	27,5	12,5	42,5	12,5	12,5	0,0	5,0
Veliki – 250 i više zaposlenih	7	71,4	0,0	71,4	71,4	71,4	14,3	0,0	0,0	0,0
Sektor vlasništva										
Privatno ili pretežito privatno	245	51,4	0,8	6,5	3,3	20,4	28,2	5,3	0,0	26,5
Državno ili javno	78	75,6	1,3	21,8	15,4	15,4	1,3	7,7	1,3	14,1
Ostalo	13	53,8	0,0	0,0	0,0	23,1	15,4	7,7	0,0	30,8

Poslodavci iz privatnog i pretežito privatnog sektora vlasništva radnike traže najčešće putem posredovanja HZZ-a, putem osobnih poznanstava i uvidom u vlastitu životopisa. Poslodavci iz državnog ili javnog sektora radnike češće traže posredovanjem HZZ-a i oglašavanjem na internetu, a dosta je zastupljeno i oglašavanje u ostalim medijima i uvidom u vlastitu bazu životopisa. Kod ostalih oblika vlasništva radnike češće traže putem posredovanja HZZ-a i uvidom u vlastitu bazu životopisa, a dosta je zastupljeno i traženje radnika kroz vlastitu bazu životopisa.

Poteškoće s pronalaženjem potrebnih radnika

Nadalje, poslovnim subjektima je postavljen upit jesu li imali poteškoća s pronalaženjem potrebnih radnika i njihovim zapošljavanjem tijekom 2013. godine. Na to pitanje odgovorilo je 236 ili 59,7% poslodavaca. Od navedenog broja je oko petine (njih 44 ili 18,6%) izjavio da su imali poteškoća pri traženju radnika.

Prema danim odgovorima poslodavaca proizlazi da su poteškoće s pronalaženjem i zapošljavanjem radnika bile učestalije kod srednjih (33,3%) i velikih (33,3%) poslodavaca te kod poslodavaca ostalih oblika vlasništva (33,3%). Poteškoće s pronalaženjem radnika su nešto rjeđe imali poslodavci u državnom ili javnom (14,5%) sektoru vlasništva.

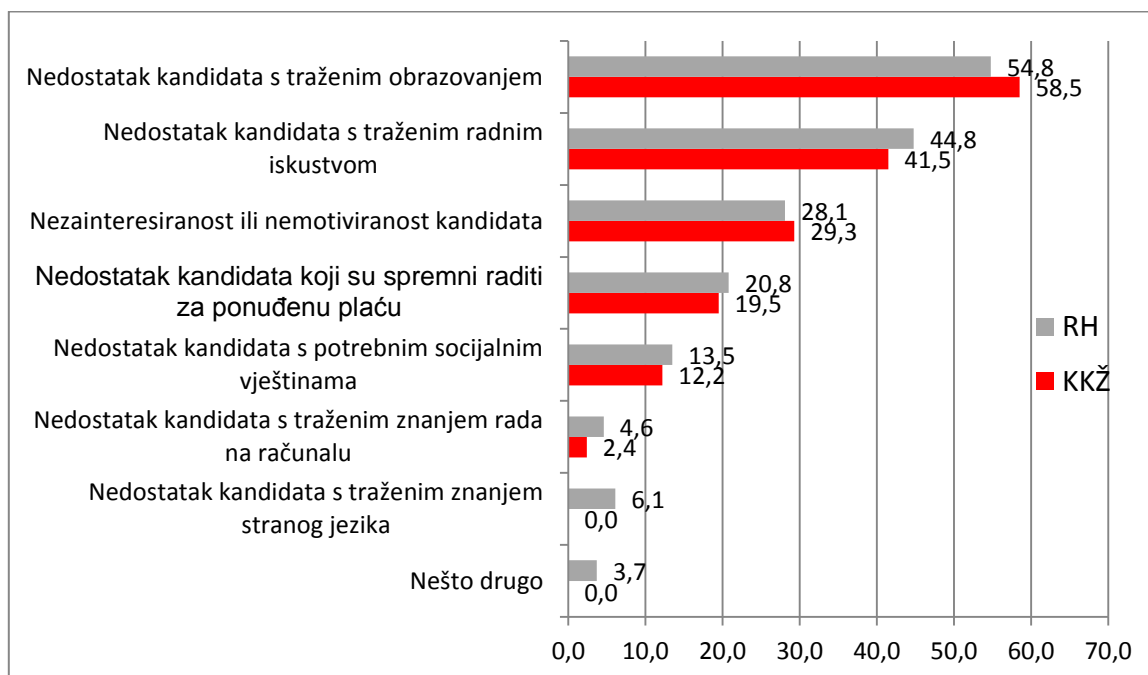
Tablica 13. Udio poslodavaca s teškoćama u zapošljavanju radnika u ukupnom broju anketiranih poslodavaca koji su odgovorili na pitanje prema veličini i sektoru vlasništva			
	Anketirani poslodavci koji su odgovorili na pitanje	Poslodavci s poteškoćama pri traženju radnika	Udio (%)
UKUPNO	192	44	18,6
Veličina poslodavca:			
Mikro – do 9 zaposlenih	106	19	15,2
Mali – 10 do 49 zaposlenih	58	11	15,9
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	24	12	33,3
Veliki – 250 i više zaposlenih	4	2	33,3
Sektor vlasništva:			
Privatno ili pretežito privatno	133	32	19,4
Državno ili javno	53	9	14,5
Ostalo	6	3	33,3

S poteškoćama pri pronalaženju radnika najčešće su se sretali poslodavci iz ostalih uslužnih djelatnosti (50,0%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (35,3%), prerađivačke industrije (25,8%), građevinarstva (22,2%) te iz trgovine (19,0%), dok su se s problemima rijetko sretali poslodavci iz javne uprave i obrane (5,3%) i poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (11,8%).

Razlozi poteškoća pri zapošljavanju radnika

Uzimajući u obzir samo poslodavce koji su iskazali poteškoće sa pronalaženjem radnika, ovdje prikazujemo strukturu problema s kojima se susreću prilikom pronalaženja radnika.

Grafikon 3. Struktura razloga poteškoća pri zapošljavanju radnika, u %

Od svih poslodavaca koji su iskazali problem s pronalaženjem radnika, u 58,5% slučajeva (kod 24 poslodavaca) poteškoću je predstavljao nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem. S nedostatkom radnika s traženim radnim iskustvom susrelo se 17 poslodavaca (41,5%), s nezainteresiranošću ili nemotiviranošću kandidata susrelo se 12 poslodavaca (29,3%), s nedostatkom kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću 8 poslodavaca (19,5%), s nedostatkom kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.) 5 poslodavaca (12,2%) te s nedostatkom kandidata s traženim znanjem rada na računalu 1 poslodavac (2,4%).

Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem je najzastupljeniji razlog poteškoća kod zapošljavanja radnika koje su poslodavci naveli. Uzimajući u obzir odgovore poslodavaca koji su se susretali s poteškoćama, najčešća zanimanja nedostajućih radnika po djelatnostima iz kojih su poslodavci imali najviše poteškoća su: u trgovini - magistar/magistra farmacije (2), u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane – konobar/konobarica (2) te u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi – medicinska sestra/medicinski tehničar (2) i psiholog/psihologinja (2).

Zbog vrlo malih frekvencija po pojedinim zanimanjima, analizu razloga koji su poslodavcima stvarali poteškoće u pronalaženju radnika usmjerit ćemo na 2 zanimanja, prikazujući ih sa odgovorima na razini RH gdje su frekvencije pojavljivanja ipak znatno veće (medicinska sestra/medicinski tehničar – 27 poslodavaca, magistar/magistra farmacije – 23 poslodavca).

Kod zanimanja magistar/magistra farmacije najizraženiji je razlog poteškoća nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem (90,9%), nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom (22,7%) te nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata i nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću (oba po 4,5%).

Kod zanimanja medicinska sestra/medicinski tehničar najizraženiji su razlozi poteškoća: nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom (48,1%), nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem (44,4%), nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata (25,9%) i nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću (14,8%).

PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE I POTENCIJALNI VIŠKOVI RADNIKA U 2014. GODINI

Planirano zapošljavanje u 2014. godini

Jedno od ključnih područja istraživanja iz upitnika odnosi se na planirano zapošljavanje radnika i njihovu strukturu u pogledu trajanja radnog odnosa i razine obrazovanja u tekućoj godini te identifikacija ključnih zanimanja u kojima će biti najveće potrebe za zapošljavanjem u 2014. godini.

Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca, njih 191 ili 48,4% najavilo je zapošljavanje novih radnika u 2014. godini, a ukupno planiraju zaposliti 802 radnika temeljem ugovora o radu, što ukazuje na stopu zapošljavanja (postotak u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca) od 5,9%. Ovaj je broj, kao i svake godine, bitno manji od zapošljavanja koje će poslodavci stvarno realizirati.

Na razini RH stopa planiranog zapošljavanja iznosi 10,0%, a Koprivničko-križevačka županija je prema ovom pokazatelju među županijama s najnižim stopama - manje stope imaju samo Varaždinska (4,3%) i Zagrebačka županija (5,0%).

Struktura planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

Novo zapošljavanje u 2014. godini u najvećoj mjeri planiraju mikro poslodavci, kod kojih stopa odnosno udio planiranog zapošljavanja u njihovoj ukupnoj zaposlenosti iznosi 37,4%. Znatno niže stope zapošljavanja s obzirom na trenutni broj zaposlenih planiraju mali (9,9%), srednji (5,0%) te posebno veliki poslodavci (1,7%). Nadalje, prema sektoru vlasništva anketiranih poslodavaca, slabo projicirana potražnja je u privatnom ili pretežito privatnom sektoru (samo 5,2%), neznatno viša u državnom ili javnom, a dosta povoljnija u malom sektoru ostalih oblika vlasništva. Obzirom na razinu RH, projicirano zapošljavanje dosta odstupa kod srednjih (9,8%) i velikih (6,9%) poslodavaca te u privatnom ili pretežito privatnom (13,0%) sektoru, što ukazuje da su poslodavci na području KKŽ oprezni kod planiranja novog zapošljavanja, posebno u privatnom sektoru i kod velikih poslodavaca. Veliki poslodavci posljednjih godina prolaze kroz proces restrukturiranja poslovanja, te uz dugogodišnje čekanje na oporavak gospodarstva, smanjuju broj zaposlenih kako bi ostali konkurentni na tržištu.

Tablica 14. Broj i stopa zapošljavanja radnika u 2014. godini prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca			
	Zaposleni 31.XII.2013.	Planirano zapošljavanje u 2014. godini	Stopa planiranog zapošljavanja (%)
UKUPNO	13.539	802	5,9
Veličina poslodavca:			
Mikro – do 9 zaposlenih	811	303	37,4
Mali – 10 do 49 zaposlenih	1.973	195	9,9
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	3.767	188	5,0
Veliki – 250 i više zaposlenih	6.988	116	1,7
Sektor vlasništva:			
Privatno ili pretežito privatno	9.278	486	5,2
Državno ili javno	4.073	282	6,9
Ostalo	188	34	18,1

Struktura planiranog zapošljavanja prema područjima djelatnosti

Potrebe za novim zapošljavanjem iskazali su poslodavci iz svih područja djelatnosti, a promatrano prema apsolutnim vrijednostima najveći broj radnika bi se mogao zaposliti u građevinarstvu (138 ili 17,2% od ukupnog planiranog zapošljavanja), u javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju (131 ili 16,3%), prerađivačkoj industriji (119 ili 14,8%) te trgovini na veliko i malo; popravku motornih vozila i motocikala (68 ili 8,5%).

Promatrajući broj planiranog zapošljavanja i ukupni broj zaposlenih u pojedinim djelatnostima, viša stopa novog zapošljavanja u 2014. godini prognozirana je u djelatnostima (koje su značajne u KKŽ):

- javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje – 23,7%
- prijevoz i skladištenje – 22,3%
- djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane – 18,1%
- građevinarstvo – 15,8%.

Niže stope zapošljavanja prognozirane su u djelatnosti prerađivačke industrije (2,0%), obrazovanja (3,6%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (4,2%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (4,3%) te trgovini na veliko i malo; popravku motornih vozila i motocikala (4,9%), što je dosta zabrinjavajuće jer se radi o djelatnostima s najvećim brojem zaposlenih osoba na području KKŽ.

Tabela 15. Broj i stopa zapošljavanja radnika u 2014. godini prema područjima djelatnosti			
DJELATNOST	Zaposleni 31.XII.2013.	Planirano zapošljavanje u 2014. godini	Stopa planiranog zapošljavanja (%)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	287	21	7,3
Rudarstvo i vađenje	11	2	18,2
Prerađivačka industrija	5.939	119	2,0
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	227	29	12,8
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	197	11	5,6
Građevinarstvo	873	138	15,8
Trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila i motocikala	1.395	68	4,9
Prijevoz i skladištenje	184	41	22,3
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	199	36	18,1
Informacije i komunikacije	56	4	7,1
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	50	2	4,0
Poslovanje nekretninama	18	31	172,2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	644	28	4,3
Administrativne i pomoćne uslužne djel.	145	10	6,9
Javna uprava i obrana; obvezno soc. osig.	553	131	23,7
Obrazovanje	1.321	48	3,6
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.249	53	4,2
Umjetnost, zabava i rekreacija	92	19	20,7
Ostale uslužne djelatnosti	97	10	10,3
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	2	1	50,0
UKUPNO:	13.539	802	5,9

Struktura planiranog zapošljavanja prema ispostavama

Prema planiranju anketiranih poslodavaca, najveći se broj planiranog zapošljavanja odnosi na poslodavce s područja Ispostave Koprivnica (364 ili 45,4%), zatim s područja Ispostave Križevci (327 ili 40,8%) te najmanje s područja Ispostave Đurđevac (111 ili 13,8%).

Tabela 16. Broj i stopa zapošljavanja radnika u 2014. godini prema područjima djelatnosti			
ISPOSTAVA	Zaposleni 31.XII.2013.	Planirano zapošljavanje u 2014. godini	Stopa planiranog zapošljavanja (%)
Đurđevac	1.038	111	10,7
Koprivnica	9.017	364	4,0
Križevci	3.484	327	9,4
UKUPNO:	13.539	802	5,9

Ako promatramo stopu planiranog zapošljavanja vidimo da su planovi zapošljavanja iznad prosjeka KKŽ za Ispostave Đurđevac (10,7%) i Križevce (9,4%), dok je niža stopa planiranog zapošljavanja kod poslodavaca s područja Ispostave Koprivnica (4,0%). Na području Ispostave Koprivnica je niža stopa zapošljavanja od prosjeka iz razloga što veliki poslodavci (koji zapošljavaju 5.380 radnika) uopće ne namjeravaju zapošljavati nove radnike, a također je i malo planiranog zapošljavanja u privatnom ili pretežito privatnom (2,6%) sektoru (sa 6.137 zaposlenih) te u prerađivačkoj industriji (1,2%) kao najznačajnijoj djelatnosti na području Ispostave Koprivnica (5.202 zaposlena radnika).

Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti zapošljavanja i razini obrazovanja

Većina se planiranog zapošljavanja s udjelom od 73,9% (593 radnika) predviđa na određeno vrijeme, dok je 26,1% udjela planiranog zapošljavanja na neodređeno vrijeme (209 radnika). Na rad na sezonskim poslovima otpada 19,6% od ukupnog planiranog zapošljavanja (157 radnika). Uspoređujući podatke s RH, uviđamo da je udio rada na određeno vrijeme veći (85,1%) na području RH, a naročito udio sezonskog zapošljavanja u ukupnom zapošljavanju (42,5%).

Tablica 17. Struktura planiranog zapošljavanja u 2014. godini prema vrsti zapošljavanja i razini obrazovanja te veličini i sektoru vlasništva poslodavca									
	Planirano zapošljavanje u 2014. godini	Vrsta zapošljavanja, %			Razina obrazovanja, %				
		Neodređeno vrijeme	Određeno vrijeme	Sezonski poslovi	Nezavršena/završena OŠ	SŠ u trajanju do 3 godine	SŠ u trajanju 4 ili više godina	Preddiplomski studij/viša škola	Diplomski studij, fakultet, akademija
UKUPNO:	802	26,1	73,9	19,6	18,1	34,0	29,3	6,0	12,6
Veličina poslodavca									
Mikro – do 9 zaposlenih	303	25,4	74,6	29,4	27,7	32,7	28,1	6,6	5,0
Mali – 10 do 49 zaposlenih	195	25,1	74,9	22,6	13,3	27,7	30,8	9,7	18,5
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	188	39,9	60,1	8,5	13,3	29,3	35,1	2,1	20,2
Veliki – 250 i više zaposlenih	116	6,9	93,1	6,9	8,6	56,0	20,7	4,3	10,3
Sektor vlasništva									
Privatno ili pretežito privatno	486	24,9	75,1	9,5	9,3	51,2	29,2	4,5	5,8
Državno ili javno	282	26,2	73,8	39,4	33,7	8,2	27,0	7,8	23,4
Ostalo	34	41,2	58,8	0,0	14,7	2,9	50,0	11,8	20,6

Srednji poslodavci (39,9%) češće planiraju zapošljavanje na neodređeno vrijeme u odnosu na mikro (25,4%) i male (25,1%) te osobito velike (6,9%) poslodavce. Zapošljavanje na sezonskim poslovima učestalije će biti u mikro (29,4%) i malih (22,6%) poslodavaca, dok će kod srednjih (8,5%) i velikih (6,9%) poslodavaca biti dosta manje.

Poslodavci ostalih oblika vlasništva će znatno više zapošljavati radnike na neodređeno vrijeme (41,2%) od poslodavaca iz privatnog i pretežito privatnog sektora (24,9%) i državnog ili javnog sektora (26,2%), dok će se sezonski radnici

znatno više zapošljavati u državnom ili javnom (39,4%) nego u privatnom ili pretežito privatnom sektoru (9,5%).

Promatrajući planirano zapošljavanje radnika kod anketiranih poslodavaca prema razinama obrazovanja, najveća potražnja predviđa se za radnicima srednjih škola, i to 273 osoba ili 34,0% kod trogodišnjeg te 235 osoba ili 29,3% kod četverogodišnjeg obrazovanja. Udjeli planiranog zapošljavanja drugih razina obrazovanja znatno su niži i kreću se od 6,0% (preddiplomski studij/viša škola), preko 12,6% (diplomski studij/fakultet, akademija), do 18,1% (nezavršena ili završena osnovna škola). Još uvijek se za gotovo svakog petog novozaposlenog radnika, za sada, ne traži ni završena srednja škola, što ukazuje da još uvijek postoji i dobra potražnja za ovim radnicima.

U usporedbi s RH, na području KKŽ je bitno smanjen udio planiranog zapošljavanja za radnike s četverogodišnjom srednjom školom (-6,4 postotna boda), a povećan udio zapošljavanja za radnike s trogodišnjom srednjom školom (+4,5 postotna boda) i za radnicima bez srednje škole (+1,5 pb), dok kod ostalih razina obrazovanja nema značajnog odstupanja.

Mikro poslodavci češće planiraju zapošljavanje radnika bez završene srednje škole (27,7%) nego veliki (8,6%), srednji (13,3%) i mali (13,3%), srednji i mali poslodavci češće planiraju zapošljavanje osoba s diplomskim studijem, fakultetom i akademijom (20,2% odnosno 18,5%), a veliki poslodavci češće planiraju zapošljavanje radnika sa srednjom školom u trajanju do 3 godine (56,0%).

Prema vlasništvu, privatni ili pretežito privatni sektor planira zapošljavati radnike sa srednjom školom do 3 godine (51,2%), dok ostali sektor i državni ili javni sektor planira zapošljavanje više radnika sa srednjom školom u trajanju od 4 ili više godina (50,0% odnosno 27,0%) te sa visokoškolskim obrazovanjem (32,4% odnosno 31,2%).

Struktura planiranog zapošljavanja prema zanimanjima

Poslodavci su u anketi naveli jedno zanimanje s pripadajućim brojem radnika koje namjeravaju zaposliti na temelju ugovora o radu, a za koje predviđaju da će imati najveće potrebe za zapošljavanjem u 2014. godini. Na ovaj način nismo dobili ukupan broj planiranog zapošljavanja radnika iz nekog zanimanja za sve poslodavce već samo broj poslodavaca koji su to zanimanje identificirali kao najpotrebnije (sa brojem traženih radnika).

Prema iskazanim planovima, poslodavci s područja KKŽ su naveli da će najčešće zapošljavati osobe sljedećih skupina zanimanja:

Tablica 18. Planirano zapošljavanje u 2014. godini prema rodovima i skupinama zanimanja					
Rodovi/skupine zanimanja NKZ-a	Broj poslodavaca	Planirano zapošljavanje	Rodovi/skupine zanimanja NKZ-a	Broj poslodavaca	Planirano zapošljavanje
(2) Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	49	71	(5120) Kuhari	5	9
(2342) Predškolski odgajatelji	6	9	(5419) Djelatnici za zaštitu osoba i imovine, d. n.	3	12
(2631) Ekonomski stručnjaci	5	13	(5322) Djelatnici za zdravstvenu i socijalnu skrb u kući	3	5

Tablica 18. Planirano zapošljavanje u 2014. godini prema rodovima i skupinama zanimanja					
Rodovi/skupine zanimanja NKZ-a	Broj poslodavaca	Planirano zapošljavanje	Rodovi/skupine zanimanja NKZ-a	Broj poslodavaca	Planirano zapošljavanje
(2221) Glavni medicinski tehničari/sestre opće njege	5	7	(7) Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	33	112
(2341) Učitelji razredne/predmetne nastave u osnovnim školama	5	5	(7115) Tesari i građevinski stolari	4	57
(3) Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	17	35	(7512) Pekari, slastičari i srodna zanimanja	4	4
(3142) Poljoprivredni tehničari	3	13	(7112) Zidari i srodna zanimanja	3	4
(3512) Tehničari informacijske i komunikacijske tehnologije za podršku korisnicima	2	7	(8) Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	14	20
(3115) Tehničari strojarstva, brodogradnje i srodna zanimanja	2	4	(8332) Vozači teretnih vozila i kamiona	6	9
(4) Administrativni službenici	9	7	(9) Jednostavna zanimanja	15	110
(4110) Uredski službenici za opće poslove	4	2	(9214) Radnici za jednostavne vrtlarske i hortikulturne radove	4	55
(5) Uslužna i trgovačka zanimanja	30	68	(9612) Radnici na razvrstavanju otpada	2	17
(5131) Konobari	9	8	(9329) Jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji, d. n.	2	14
(5223) Prodavači u trgovinama	7	27	Ukupno	168	425

Poslodavci s područja Koprivničko-križevačke županije su naveli kao najčešća zanimanja za kojima će imati najveću potrebu za zapošljavanjem u 2014. godini slijedeća zanimanja: vrtlarski radnik/vrtlarska radnica, tesar/tesarica, prodavač/prodavačica, radnik/radnica na razvrstavanju otpada, diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica i poljoprivredni tehničar/poljoprivredna tehničarka.

Tablica 19. Planirano zapošljavanje u 2014. godini prema zanimanjima					
Naziv zanimanja	Broj poslodavaca	Planirano zapošljavanje	Naziv zanimanja	Broj poslodavaca	Planirano zapošljavanje
vrtlarski radnik/vrtlarska radnica	4	55	glačarica	1	10
tesar/tesarica	3	55	odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	6	9
prodavač/prodavačica	5	25	kuhar/kuharica	5	9
radnik/radnica na razvrstavanju otpada	2	17	konobar/konobarica	9	8
diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica	5	13	drvoprerađivački radnik/ drvoprerađivačka radnica	1	8
poljoprivredni tehničar/poljoprivredna tehničarka	3	13	informatičar/informatičarka	2	7
komunalni redar/komunalna redarica	3	12	dimnjačar/dimnjačarka	2	7
zavarivač/zavarivačica	1	10	vodoinstalater/vodoinstalaterka	1	7

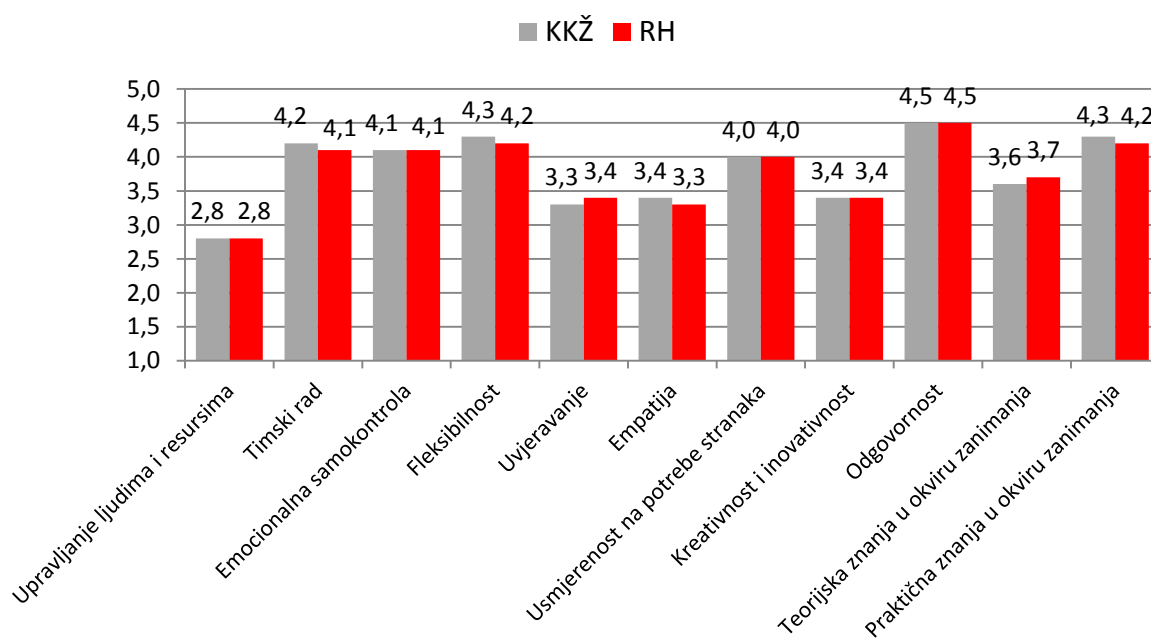
Struktura planiranog zapošljavanja prema vještinama radnika i stupnju obrazovanja

Anketirani su poslodavci, uz navedena zanimanja, imali priliku navesti potrebne vještine/kompetencije radnika koje planiraju zaposliti u 2014. godini. Iskazivane su ocjene od 1 (minimalno potrebno) do 5 (izrazito potrebno) za ponuđenih 11 vještina radnika, tako da su rezultati prikazani kao prosječne vrijednosti.

Promatrajući odgovore poslodavaca koji planiraju zapošljavanje radnika u 2014. godini, vidimo da su kao potrebne vještine radnika u velikoj mjeri prepoznate: odgovornost (4,5), praktična znanja u okviru zanimanja (4,3), fleksibilnost (4,3), timski rad (4,2), emocionalna samokontrola (4,1) i usmjerenost na potrebe stranaka (4,0).

U srednjoj su mjeri ocijenjene kao potrebne sljedeće vještine: teorijska znanja u okviru zanimanja (3,6), empatija (3,4), kreativnost i inovativnost (3,4) i uvjeravanje (3,3), dok je kao potrebna vještina u maloj mjeri navedena upravljanje ljudima i resursima (2,8).

Grafikon 4. Struktura planiranog zapošljavanja prema vještinama radnika, prosjek %

Ako usporedimo prosječne vrijednosti potrebnih vještina radnika s vrijednostima na nivou RH, u pravilu imamo vrlo malo odstupanje (od +0,1 do -0,1) te možemo zaključiti da poslodavci iskazuju istu razinu vještina te da nema značajnih razlika u odgovorima na području Koprivničko-križevačke županije od razine RH.

Potrebe za pojedinim kompetencijama razlikuju se među rodovima zanimanja.

Upravljanje ljudskim resursima u nešto se većoj mjeri traži od znanstvenika, inženjera i stručnjaka i od uslužnih i trgovačkih zanimanja, dok se u najmanjoj mjeri traži od zaposlenih u jednostavnim zanimanjima.

Timski rad u velikoj se mjeri traži od znanstvenika, inženjera i stručnjaka, ali i od uslužnih i trgovačkih zanimanja, tehničara i stručnih suradnika i rukovatelja strojevima i postrojenjima, te kod zaposlenih u zanimanjima u obrtu. Sličan je obrazac vidljiv i kod **emocionalne samokontrole**, s time da se ona u nešto manjoj

mjeri traži kod zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji, a u većoj mjeri kod administrativnih službenika.

Fleksibilnost se u izrazitoj mjeri traži kod uslužnih i trgovačkih zanimanja, te u velikoj mjeri od zaposlenika u svim drugim skupinama zanimanja, osim zaposlenika u jednostavnim zanimanjima.

Sposobnost **uvjeravanja** u nešto je većoj mjeri tražena kod uslužnih i trgovačkih zanimanja i znanstvenika, inženjera i stručnjaka, dok su u ostalim rodovima zanimanja u pravilu donekle tražena, a najmanje kod radnika u jednostavnim zanimanjima.

Empatiju u prosjeku poslodavci u velikoj mjeri očekuju samo od znanstvenika, inženjera i stručnjaka, te u određenoj mjeri od radnika u trgovačkim i uslužnim zanimanjima i administrativnih službenika. Najmanje se traži od radnika u jednostavnim zanimanjima i u obrtu.

Usmjerenost na potrebe stranaka je izrazito potrebna za uslužna i trgovačka zanimanja, te više potrebna kod znanstvenika, inženjera i stručnjaka, službeničkih zanimanja te rukovatelja postrojenjima i strojevima, dok je kod radnika u jednostavnim zanimanjima najmanje tražena.

Kreativnost i inovativnost je jedna od slabije traženih karakteristika, koja se u prosjeku u velikoj mjeri očekuje od administrativnih službenika i znanstvenika, inženjera i stručnjaka, a srednju potrebu poslodavci za ovu kompetenciju stavljaju pred radnike u uslužnim i trgovačkim zanimanjima te tehničare, dok je minimalno potrebna kod radnika u jednostavnim zanimanjima.

Odgovornost poslodavci u prosjeku izrazito traže od radnika u svim rodovima zanimanja (prosjeak 4,4 - 4,8), uz ipak nešto manja očekivanja od radnika u jednostavnim zanimanjima (4,1).

Teorijska znanja u okviru zanimanja poslodavci u velikoj mjeri traže samo od znanstvenika, inženjera i stručnjaka, dok je za ostale rodove zanimanja procjena potrebe umjerenih 3,2 - 3,5. I ova se znanja u maloj mjeri traže od radnika u jednostavnim zanimanjima.

Kod **praktičnih znanja u okviru zanimanja** situacija je nešto drugačija, te ih poslodavci izrazito traže kod rukovatelja postrojenjima i strojevima i kod znanstvenika, inženjera i stručnjaka, u prosjeku u velikoj mjeri traže od radnika u svim zanimanjima (4,1 - 4,4), te u srednjoj mjeri od radnika u jednostavnim zanimanjima.

Tablica 20. Struktura vještina radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema rodovima zanimanja, prosjek %											
	Prosjeak										
	Upravljanje ljudima i resursima	Timski rad	Emocionalna samokontrola	Fleksibilnost	Uvjeravanje	Empatija	Usmjerenost na potrebe stranaka	Kreativnost i inovativnost	Odgovornost	Teorijska znanja u okviru zanimanja	Praktična znanja u okviru zanimanja
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	3,2	4,5	4,5	4,4	3,6	4,0	4,3	3,9	4,6	4,3	4,5
3. Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	2,6	4,1	3,8	4,3	3,3	3,1	3,8	3,3	4,4	3,4	4,4
4. Administrativni službenici	2,8	3,8	4,3	4,2	3,0	3,4	4,2	4,1	4,8	3,4	4,1
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	3,0	4,3	4,4	4,6	3,8	3,6	4,7	3,7	4,4	3,3	4,2

Tablica 20. Struktura vještina radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema rodovima zanimanja, prosjek %											
	Prosjek										
	Upravljanje ljudima i resursima	Timski rad	Emocionalna samokontrola	Fleksibilnost	Uvjeravanje	Empatija	Usmjerenost na potrebe stranaka	Kreativnost i inovativnost	Odgovornost	Teorijska znanja u okviru zanimanja	Praktična znanja u okviru zanimanja
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	2,6	4,0	3,4	4,0	2,9	2,6	3,6	2,8	4,4	3,2	4,2
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	2,7	4,1	4,2	4,3	3,1	3,1	4,2	2,8	4,5	3,5	4,6
9. Jednostavna zanimanja	2,2	3,6	3,1	3,4	2,4	2,5	2,6	1,8	4,1	2,7	3,7

Kako je struktura vještina planiranog zapošljavanja radnika različita za pojedina zanimanja, prikazati ćemo strukturu vještina za zanimanja koja su u Koprivničko-križevačkoj županiji najčešće prepoznata kao važna, ali na ukupnom uzorku tih zanimanja na razini RH, radi veće reprezentativnosti uzorka.

Tablica 21. Struktura vještina radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema zanimanjima					
	Tesar/tesarica	Prodavač/prodavačica	Poljoprivredni tehničar/poljoprivredna tehničarka	Odgovitelji/odgoviteljica predškolske djece	Diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica
Upravljanje ljudima i resursima	2,3	2,7	3,0	3,5	3,5
Timski rad	4,1	4,1	4,2	4,6	4,5
Emocionalna samokontrola	3,2	4,2	4,2	4,8	4,2
Fleksibilnost	3,7	4,2	4,1	4,6	4,5
Uvjeravanje	2,5	3,9	4,0	4,1	4,0
Empatija	2,4	3,4	3,1	4,7	3,5
Usmjerenost na potrebe stranaka	3,1	4,6	4,1	4,6	4,4
Kreativnost i inovativnost	2,7	3,4	3,7	4,5	3,9
Odgovornost	4,1	4,5	4,2	4,8	4,7
Teorijska znanja u okviru zanimanja	2,9	3,5	3,9	4,4	4,0
Praktična znanja u okviru zanimanja	4,3	4,1	4,2	4,5	4,2

Kod zanimanja tesar/tesarica potrebne vještine radnika u većoj mjeri su praktična znanja u okviru zanimanja, timski rad i odgovornost, dok su potrebne u maloj mjeri upravljanje ljudima i resursima, empatija, uvjeravanje, kreativnost i inovativnost te teorijska znanja u okviru zanimanja.

Kod zanimanja prodavač/prodavačica izrazito potrebne vještine su usmjerenost na potrebe stranaka i odgovornost, vještine potrebne u velikoj mjeri su emocionalna samokontrola, fleksibilnost, timski rad i praktična znanja u okviru zanimanja, dok je manje potrebna upravljanje ljudima i resursima.

Kod zanimanja poljoprivredni tehničar/poljoprivredna tehničarka vještine potrebne u velikoj mjeri su timski rad, emocionalna samokontrola, odgovornost, fleksibilnost, praktična znanja u okviru zanimanja, usmjerenost na potrebe stranaka, uvjeravanje i teorijska znanja u okviru zanimanja, dok su ostale vještine potrebne u srednjoj mjeri. Kod zanimanja odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece izrazito potrebne vještine su emocionalna samokontrola, odgovornost, empatija, timski rad, fleksibilnost i usmjerenost na potrebe stranaka, dok su ostale vještine potrebne u velikoj mjeri, osim upravljanja ljudima i resursima koja je potrebna u srednjoj mjeri. Kod zanimanja diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica izrazito potrebna vještina je odgovornost, potrebne vještine u srednjoj mjeri su upravljanje ljudima i resursima i empatija, dok su ostale vještine potrebne u velikoj mjeri.

Poslodavce smo u nastavku pitali i za najprikladniji stupanj obrazovanja za zanimanja koja planiraju zaposliti.

U 10,6% slučajeva, to zanimanje ne traži više od osnovnog obrazovanja, a u 16,1% slučajeva dostatno je strukovno osposobljavanje. Jednogodišnji i dvogodišnji strukovni programi u pravilu nisu prepoznati kao relevantne kvalifikacije (0,6%). Trogodišnje strukovno obrazovanje najučestalije je iskazana kategorija (21,7%), a slijedi četverogodišnje i petogodišnje (18,0%) strukovno obrazovanje. Gimnazijsko obrazovanje rijetko se uočava kao najprikladnije za bilo koji posao (1,9%), kao i strukovno specijalističko usavršavanje i programi za majstore (1,9%).

Stručni studiji (6,2%), zajedno sa specijalističkim diplomskim stručnim studijem (1,9%) prepoznati su kao najprikladniji za potrebno zanimanje od strane ukupno 8,1% poslodavaca. Visoko obrazovanje kao najprikladniju razinu za svoje najtraženije zanimanje raspoznaje 23,0% poslodavaca. Pri tome je najčešća procjena potrebe za sveučilišnim diplomskim studijem (17,4%), te postoji manja potreba za preddiplomskim sveučilišnim studijem (3,1%), a tek je nekoliko poslodavaca uočilo poslijediplomski magistarski ili doktorski studij kao najprikladniju razinu obrazovanja za svoje najtraženije zanimanje.

U nastavku navodimo strukturu najprikladnijeg stupnja obrazovanja za zanimanja koja su u Koprivničko-križevačkoj županiji najčešće prepoznata kao važna, ali na ukupnom uzorku tih zanimanja na razini RH, radi veće reprezentativnosti uzorka.

Kod zanimanja tesar/tesarica većina poslodavaca je kao najprikladniji stupanj obrazovanja navela trogodišnje strukovno obrazovanje (50,0%), a prikladno je još i u većoj mjeri strukovno osposobljavanje (37,5%), te u manjoj mjeri strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje odnosno programi za majstore i nikakvo obrazovanje (6,3% oba).

Kod zanimanja prodavač/prodavačica većina poslodavaca je kao najprikladniji stupanj obrazovanja navela trogodišnje strukovno obrazovanje (56,2%), a prikladno je još u većoj mjeri četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje (31,5%), te u manjoj mjeri strukovno osposobljavanje (7,4%).

Kod zanimanja poljoprivredni tehničar/poljoprivredna tehničarka većina poslodavaca je kao najprikladniji stupanj obrazovanja navela četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje (81,3%), a prikladno je još u manjoj mjeri i jednogodišnje i dvogodišnje srednjoškolsko strukovno obrazovanje, strukovno osposobljavanje te trogodišnje strukovno obrazovanje (6,3% svi).

Kod odgojitelja/odgojiteljice predškolske djece većina poslodavaca je kao najprikladnije stupnjeve obrazovanja navela stručni preddiplomski studiji (44,6%) i

sveučilišni preddiplomski studij (39,1%), a prikladan je u manjoj mjeri i sveučilišni diplomski studij (12,0%).

Kod diplomiranog ekonomista/diplomirane ekonomistice je kao najprikladniji stupanj obrazovanja očekivano naveden sveučilišni diplomski studij (77,0%), a prikladni su u manjoj mjeri i specijalistički diplomski stručni studij; poslijediplomski specijalistički studij (9,4%) i sveučilišni preddiplomski studij (5,0%).

Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine

Anketiranjem poslodavaca nastojano je, između ostalog, utvrditi i očekivanja poslodavaca u pogledu promjena u zaposlenosti na kraju 2014. godine odnosu na 2013. godinu te, u slučaju očekivanog smanjenja broja zaposlenih radnika, istražiti razloge smanjenja i obilježja radnika potencijalnih viškova.

Povećanje broja zaposlenih u odnosu na 2013. godinu predviđa 118 poslodavaca ili 33,1% od poslodavaca koji su odgovorili na postavljeno pitanje. Istovremeno dosta manji dio poslodavaca predviđa smanjenje broja zaposlenih u 2014. godini, i to njih 23 ili 6,5%. Nadalje, 148 poslodavaca (41,6%) ne očekuje promjenu broja zaposlenih, 67 poslodavaca (18,8%) odgovorilo je da ne znaju/nemaju procjenu o promjenama u broju zaposlenih, a 39 poslodavaca (9,9% od ukupnog broja anketiranih poslodavaca) nije odgovorilo na ovo pitanje.

Tablica 22. Očekivane promjene broja zaposlenih radnika kod anketiranih poslodavaca na kraju 2014. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca					
	Anketirani poslodavci koji su odgovorili na pitanje	Od toga, %			
		Očekuju povećan broj radnika	Očekuju smanjen broj radnika	Ne očekuju promjenu broja zaposlenih	Ne zna/ nema procjenu
UKUPNO:	356	33,1	6,5	41,6	18,8
Veličina poslodavca					
Mikro – do 9 zaposlenih	225	32,4	4,0	46,7	16,9
Mali – 10 do 49 zaposlenih	88	36,4	8,0	36,4	19,3
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	38	34,2	13,2	23,7	28,9
Veliki – 250 i više zaposlenih	5	0,0	40,0	40,0	20,0
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežito privatno	266	35,3	5,3	38,7	20,7
Državno ili javno	76	25,0	7,9	51,3	15,8
Ostalo	14	35,7	21,4	42,9	0,0

Vidljive su određene razlike u očekivanim promjenama broja zaposlenih s obzirom na veličinu poslodavca. Oko trećine mikro, malih i srednjih poslodavaca očekuje povećanje broja radnika, dok veliki poslodavci uopće ne očekuju povećanje broja zaposlenih. S veličinom poslodavaca raste udio onih koji smatraju kako će se broj zaposlenih u organizaciji smanjiti (sa 4,0% među mikro poslodavcima na 40,0% među velikim poslodavcima). Čak 46,7% mikro poslodavaca ne očekuje da će doći do promjene broja zaposlenih, dok se ostale veličine kreću od 40,0% kod velikih, preko 36,4% malih i 23,7% kod srednjih poslodavaca. Što se tiče procjene kretanje broja zaposlenih, oko petine mikro, malih i velikih poslodavaca nema procjenu, dok jedino srednji poslodavci u značajnijoj mjeri odstupaju od prosjeka (28,9%).

Kad je posrijedi sektor vlasništva, poslodavci u privatnom sektoru češće predviđaju

rast, a rjeđe smanjivanje broja zaposlenih i promjenu broja zaposlenih nego poslodavci u javnom ili državnom vlasništvu.

Mikro poslodavci predviđaju najveći rast broja zaposlenih u odnosu na trenutni broj zaposlenih (17,6%), mali (5,3%) a najmanji rast srednji (3,0%) poslodavci. S obzirom na sektor vlasništva, veći udio poslodavaca privatnog ili pretežito privatnog vlasništva očekuju rast broja zaposlenih, a također i udio očekivanog povećanja broja radnika je veći nego u državnom ili javnom sektoru.

Kad je u pitanju smanjivanje broja radnika, kod velikih poslodavaca očekivano smanjivanje broja radnika kao udio radne snage iznosi 8,7% ili 464 radnika, što nadilazi ukupno očekivano povećanje broja radnika kod poslodavaca koji planiraju zapošljavati (331 radnik). Prema sektorima, značajnije smanjivanje broja zaposlenih se očekuje kod privatnog i pretežito privatnog sektora.

Tablica 23. Očekivane promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca na kraju 2014. u odnosu na kraj 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca							
	Zaposleni kod anketiranih poslodavaca koji su odgovorili na pitanje	Očekivano povećanje broja radnika	Udio, %	Očekivano smanjenje broja radnika	Udio, %	Očekivano razlika broja radnika	Udio u ukupnom broju zaposlenih, %
UKUPNO:	11.459	331	2,9	543	4,7	-212	-1,8
Veličina poslodavca							
Mikro – do 9 zaposlenih	726	128	17,6	14	1,9	114	15,7
Mali – 10 do 49 zaposlenih	1.827	97	5,3	24	1,3	73	4,0
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	3.579	106	3,0	41	1,1	65	1,9
Veliki – 250 i više zaposlenih	5.327	0	0,0	464	8,7	-464	-8,7
Sektor vlasništva							
Privatno ili pretežito privatno	8.242	256	3,1	486	5,9	-230	-2,8
Državno ili javno	3.049	60	2,0	41	1,3	19	0,7
Ostalo	168	15	8,9	16	9,5	-1	-3,6

Kod anketiranih poslodavaca u Koprivničko-križevačkoj županiji koji su odgovorili na ovo pitanje se u 2014. godini očekuje smanjenje broja zaposlenih radnika za 1,8%, što je nepovoljnije kretanje nego je bila prošlogodišnja realizacija (povećanje za 0,6%), a to nam ukazuje na pojačani oprez poslodavaca (posebno velikih iz privatnog sektora) pri planiranju zapošljavanja radnika.

Očekivano povećanje broja radnika u 2014. godini na razini RH od 2,9% je isto kao i na području Koprivničko-križevačke županije, a očekivano smanjenje broja radnika od 1,7% je za 3,0 postotnih bodova manje nego na području naše županije. Ipak, za razliku od naše županije na području RH se očekuje povećanje broja zaposlenih za 1,2%.

Struktura promjena u zaposlenosti prema djelatnostima

Poslodavci većine djelatnosti iskazali su uglavnom povećanje broja zaposlenih radnika tijekom 2014. godine. Znatnije postotno povećanje (kod zastupljenijih djelatnosti na području Koprivničko-križevačke županije) iskazano je kod

poslodavaca (koji su odgovorili na pitanje 11) iz prijevoza i skladištenja (za 13,3%), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (za 6,4%) te zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (za 5,8%). S druge strane, smanjenje zaposlenosti iskazali su samo poslodavci iz prerađivačke industrije (za 6,4% i to kod velikih poslodavaca iz privatnog ili pretežito privatnog sektora).

Tabela 24. Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine kod anketiranih poslodavaca koji su odgovorili na pitanje 11 prema područjima djelatnosti					
DJELATNOST	Zaposleni kod anketiranih poslodavaca koji su odgovorili na pitanje	Očekivano povećanje 2014.	Očekivano smanjenje 2014.	Promjene tijekom 2014.	
				Broj	Udio, %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	271	13	0	13	4,8
Rudarstvo i vađenje	11	2	2	0	0,0
Prerađivačka industrija	4.981	84	466	-382	-7,7
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	227	22	0	22	9,7
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	194	3	33	-30	-15,5
Građevinarstvo	872	20	5	15	1,7
Trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila i motocikala	1.387	44	7	37	2,7
Prijevoz i skladištenje	181	26	2	24	13,3
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	172	12	1	11	6,4
Informacije i komunikacije	47	3	0	3	6,4
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	50	0	14	-14	-28,0
Poslovanje nekretninama	9	1	0	1	11,1
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	632	13	2	11	1,7
Administrativne i pomoćne uslužne djel.	145	14	0	14	9,7
Javna uprava i obrana; obvezno soc. osig.	491	18	0	18	3,7
Obrazovanje	1.183	18	8	10	0,8
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	445	27	1	26	5,8
Umjetnost, zabava i rekreacija	82	5	0	5	6,1
Ostale uslužne djelatnosti	78	5	2	3	3,8
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	1	0	1	100,0
UKUPNO	11.459	331	543	-212	-1,8

Regionalni raspored promjena u zaposlenosti

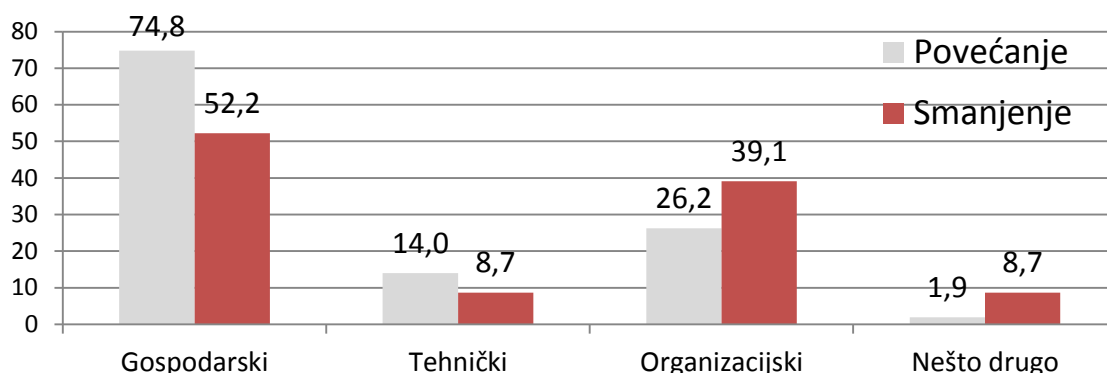
Promatrano regionalno prema ispostavama, pozitivne promjene u zaposlenosti tijekom 2014. godine prognoziraju anketirani poslodavci s područja Ispostava Đurđevac (za 2,9%) i Križevci (za 2,2%), dok poslodavci s područja Ispostave Koprivnica prognoziraju negativne promjene u zaposlenosti, i to za 4,4%.

Tabela 25. Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine kod anketiranih poslodavaca koji su odgovorili na pitanje 11 prema područjima djelatnosti					
ISPOSTAVA	Zaposleni kod anketiranih poslodavaca koji su odgovorili na pitanje	Očekivano povećanje 2014.	Očekivano smanjenje 2014.	Promjene tijekom 2014.	
				Broj	Udio, %
Đurđevac	1.002	34	5	29	2,9
Koprivnica	7.109	168	483	-315	-4,4
Križevci	3.348	129	55	74	2,2
UKUPNO	11.459	331	543	-212	-1,8

Razlozi promjena broja zaposlenih radnika u 2014. godini

Gospodarski razlozi (kao npr. širenje ili gubitak tržišta) navedeni su kao najznačajniji razlog promjena broja zaposlenih i kod očekivanog povećanja radnika (80 poslodavaca ili 74,8% od ukupno 107 poslodavaca koji su odgovorili na pitanje) i kod očekivanog smanjenja broja radnika (12 poslodavaca ili 52,2% od 23 poslodavaca). Slijede organizacijski razlozi (reorganizacija, pripajanje ili izdvajanje određenih organizacijskih jedinica), kod povećanja 28 poslodavaca ili 26,2%, a kod smanjenja 9 poslodavaca ili 39,1%. Tehnički razlozi (npr. promjena proizvodnje/radnog procesa, uvođenje nove tehnologije) su manje značajni kod povećanja broja radnika (15 poslodavaca ili 14,0%), dok su kod smanjenja po 2 poslodavca naveli tehničke i druge razloge (po 8,7%).

Grafikon 5. Struktura razloga poteškoća pri zapošljavanju radnika, u %

Na razini RH, kod očekivanog povećanja broja radnika manji je udio gospodarskih razloga (67,3%), a veći je udio organizacijskih razloga (32,0%), dok je kod očekivanog smanjenja broja radnika malo veći udio gospodarskih razloga (55,2%) i drugih razloga (20,2%).

Potencijalni viškovi radnika u 2014. godini

Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca, njih 302 ili 76,5% je odgovorilo na pitanje vezano uz moguće postojanje viška radnika u 2014. godini.

Četiri petine poslodavaca (241 poslodavac ili 79,8%) koji su odgovorili na pitanje ne

očekuju da će se zaposlenici bilo kojeg zanimanja pojaviti kao višak. Manji dio poslodavaca, njih 55 ili 18,2% je izjavilo da svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak bez obzira na zanimanje, dok je jako mali dio poslodavaca, njih 6 ili 2,0% naveo konkretna zanimanja u kojim su radnici posebno izloženi kao višak. Prema veličini poslodavca, mikro (86,0%) i mali (77,2%) poslodavci su uvjereniji da neće imati višak, dok srednji (38,2%) i veliki poslodavci (33,3%) češće iskazuju da svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak.

Tablica 26. Radnici koji bi tijekom 2014. godine mogli postati višak prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca				
	Anketirani poslodavci koji su odgovorili na pitanje	Učestalost, %		
		Nije vjerojatno da će se zaposlenici bilo kojeg zanimanja pojaviti kao višak	Svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak, bez obzira na zanimanje	Posebno su izloženi radnici u pojedinim zanimanjima
UKUPNO	302	79,8	18,2	2,0
Veličina poslodavca:				
Mikro – do 9 zaposlenih	186	86,0	14,0	0,0
Mali – 10 do 49 zaposlenih	79	77,2	19,0	3,8
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	34	55,9	38,2	5,9
Veliki – 250 i više zaposlenih	3	33,3	33,3	33,3
Sektor vlasništva:				
Privatno ili pretežito privatno	218	77,1	22,0	0,9
Državno ili javno	69	88,4	8,7	2,9
Ostalo	15	80,0	6,7	13,3

U RH je 75,6% poslodavaca odgovorilo na ovo pitanje, te je manji udio poslodavaca koji smatraju da će imati viškove (72,9%), a veći udio poslodavaca koji misle da svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak (24,0%) i da su posebno izloženi radnici u pojedinim zanimanjima (3,1%).

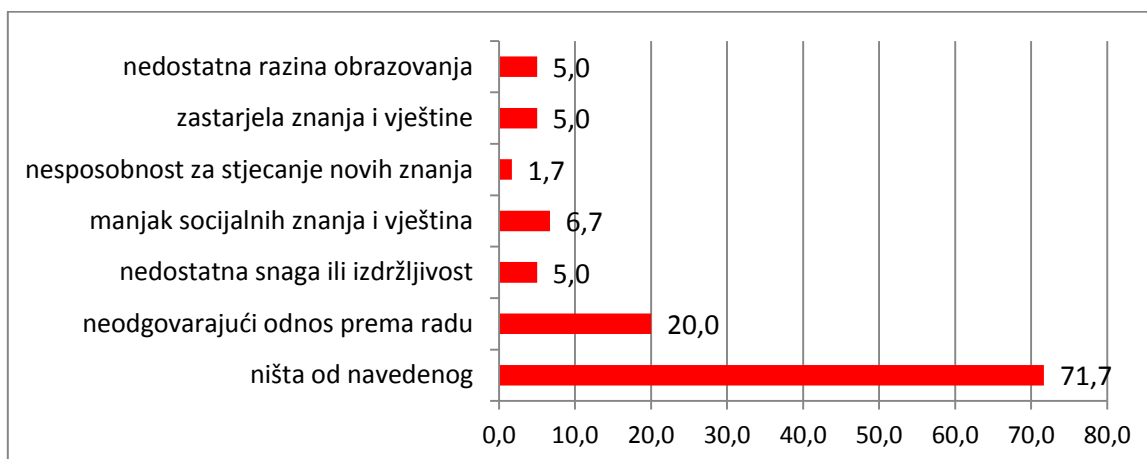
Prema zanimanjima potencijalnih viškova, 6 poslodavaca je navelo 9 zanimanja radnika potencijalnih viškova, od kojih se niti jedno zanimanje ne ponavlja, tako da postoji velika raspršenost procjena oko toga koja su to zanimanja.

Obilježja radnika potencijalnih viškova

61 poslodavac, kod kojih je moguće postojanje viška u 2014. godini, naveo je obilježja radnika koji bi se mogli pojaviti kao višak tijekom 2014. godine.

Poslodavci rijetko izdvajaju pojedina osobna obilježja zaposlenika koje očekuju kao višak. Ovo je sukladno s ranije navedenim prevladavajućim gospodarskim i organizacijskim razlozima za viškove zaposlenih. Tako poslodavci rijetko navode nesposobnost za stjecanje novih znanja i vještina (1,7%), nedostanu razinu obrazovanja (5,0%), zastarjela znanja i vještine (5,0%), nedostatnu snagu ili izdržljivost (5,0%) te manjak socijalnih znanja i vještina (6,7%). Neodgovarajući odnos prema radu značajno je obilježje radnika potencijalnih viškova kod 20,0% poslodavaca. Najveći udio poslodavaca ističe kako niti jedno od navedenih karakteristika nije obilježje radnika u višku (71,7%).

Grafikon 6. Obilježja radnika potencijalnih viškova u 2014. godini, u %

Na razini RH su u 43,6% slučajeva poslodavci koji su imali rizik viškova iskazivali kako ništa od navedenog ne karakterizira radnike koji bi se mogli pojaviti kao višak, a 27,9% njih označilo je opciju „nešto drugo“, najčešće spominjući gospodarske razloge ili krizu. Neodgovarajući odnos prema radu kao osobinu radnika koji bi se mogli zateći u višku naveli su poslodavci u 22,2% slučajeva, nesposobnost za stjecanje novih znanja njih 9,1%, zastarjela znanja i vještine 6,8%, a nedostatnu razinu obrazovanja njih 5,2%.

SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE

Anketom smo željeli dobiti uvid u opseg i kvalitetu suradnje poslodavaca s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Tražili smo odgovore na pitanja o tome jesu li pri zapošljavanju radnika koristili usluge Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a ukoliko jesu, koje su vrste usluga koristili i jesu li zadovoljni dobivenim uslugama.

Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca, njih 245 ili 62,0% je u 2013. godini koristilo neku od usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 96 poslodavaca ili 24,3% se izjasnilo kako nije koristilo niti jednu od usluga Zavoda, dok 54 poslodavca ili 13,7% nije odgovorilo na ovo pitanje.

Na razini RH 52,1% od ukupno anketiranih je izjavilo da su pri traženju i zapošljavanju radnika koristili usluge HZZ-a, njih 33,5% je izjavilo kako nisu koristili usluge Zavoda, dok 14,4% poslodavaca nije odgovorilo na pitanje.

Između ponuđenih usluga u anketi, poslodavci su mogli zaokružiti više ponuđenih odgovora odnosno sve usluge koje su koristili u suradnji sa Zavodom, te se izjasniti u kojoj mjeri su zadovoljni dobivenom uslugom (potpuno zadovoljni, djelomično zadovoljni ili nisu zadovoljni).

Prema rezultatima, anketirani poslodavci s područja KKŽ od pojedinih usluga češće koriste objavu potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu ili na oglasnoj ploči HZZ-a (59,3% ili 181 poslodavac), mjere za poticanje zapošljavanja (55,3% ili 167) i ciljano posredovanje – upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a (36,2% ili 92). Rjeđe korištene usluge su predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova (21,5%), profesionalna selekcija kandidata

za zapošljavanje (6,9%), stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika (4,3%) i neka druga usluga (7,5%).

Ako usporedimo odgovore o korištenju usluga HZZ-a s RH, primjećujemo da na području KKŽ postoje značajne razlike u korištenju usluga objave prijave za radnikom (59,3% naspram 52,0% na razini RH), korištenja mjera za poticanje zapošljavanja (55,3% naspram 40,0%), ciljanog posredovanja (36,2% naspram 26,8%) i predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta u HZZ-u ili na Sajmu poslova (21,5% naspram 12,1%).

Tablica 27. Učestalost korištenja pojedinih usluga HZZ-a prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca							
	Objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu ili na oglasnoj ploči HZZ-a	Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova	Ciljano posredovanje	Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje	Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja	Druge usluge
UKUPNO	59,3	21,5	36,2	6,9	4,3	55,3	7,5
Veličina poslodavca							
Mikro – do 9 zaposlenih	46,5	16,1	31,6	7,3	4,0	50,8	5,7
Mali – 10 do 49 zaposlenih	76,3	29,0	42,4	3,5	1,8	61,0	9,1
Srednji – 50 do 249 zaposlenih	85,3	28,0	44,4	9,1	4,5	66,7	16,7
Veliki – 250 i više zaposlenih	100,0	75,0	66,7	50,0	66,7	100,0	0,0
Sektor vlasništva							
Privatno ili pretežito privatno	52,1	21,9	35,5	6,4	4,7	46,1	5,6
Državno ili javno	81,1	21,2	38,6	6,1	2,1	82,2	7,1
Ostalo	58,3	18,2	36,4	18,2	9,1	58,3	33,3
Ispostava							
Đurđevac	56,9	31,1	41,3	10,5	0,0	51,9	5,6
Koprivnica	59,6	24,4	33,6	8,7	6,2	62,7	8,7
Križevci	60,2	12,2	37,5	2,6	3,8	45,9	8,3
Ukupno RH	52,0	12,1	26,8	5,5	3,9	40,0	4,2

Sve usluge Zavoda češće koriste veliki i srednji poslodavci, a nešto rjeđe ih koriste mali i mikro poslodavci. Veliki poslodavci su skloniji objavi slobodnih radnih mjesta preko HZZ-a, predstavljanju tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova te korištenju mjera za poticanje zapošljavanja od poslodavaca s manjem brojem zaposlenih.

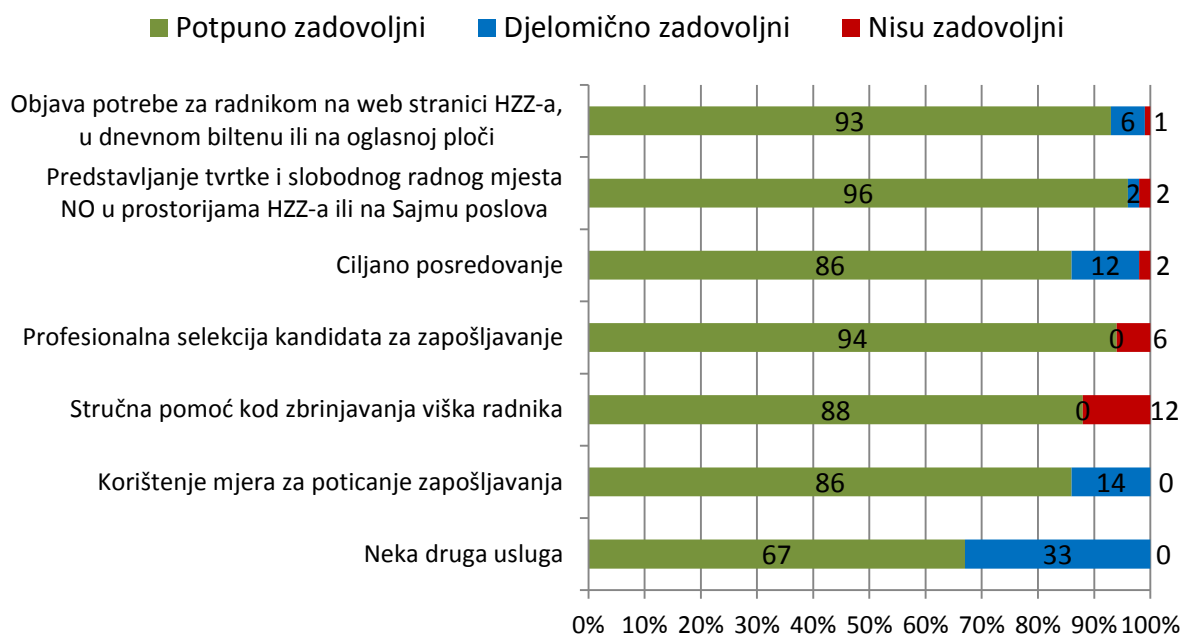
Prema Ispostavama, poslodavci s područja Đurđevca najviše koriste usluge predstavljanja tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova, ciljano posredovanje te profesionalnu selekciju kandidata za zapošljavanje, poslodavci s područja Koprivnice najviše koriste stručnu pomoć kod zbrinjavanja viška radnika, mjere za poticanje zapošljavanja i druge usluge, dok s područja Križevaca najviše koriste objavu potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu ili na oglasnoj ploči HZZ-a.

Zadovoljstvo dobivenim uslugama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Anketirani poslodavci općenito su zadovoljni dobivenim uslugama od strane Zavoda. Od ukupnog broja odgovora, u 89,6% slučajeva poslodavci su potpuno zadovoljni korištenim uslugama, u 9,0% slučajeva poslodavci su djelomično zadovoljni korištenim uslugama, a tek 1,4% odgovora ukazuje na nezadovoljstvo korištenim uslugama.

Poslodavci su izrazili visok postotak potpunog zadovoljstva kako kod češće korištenih usluga, kao što su objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu ili na oglasnoj ploči (93%), ciljanog posredovanja (86%) i korištenja mjera za poticanje zapošljavanja (86%), tako i kod rjeđe korištenih usluga: predstavljanja tvrtke ili slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova (96%), profesionalnom selekcijom kandidata za zapošljavanje (94%) te kod stručne pomoći kod zbrinjavanja viška radnika (88%).

Grafikon 7. Zadovoljstvo korištenim uslugama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Na razini RH u najvećoj se mjeri izražava potpuno zadovoljstvo najčešće korištenom uslugom objave potrebe za radnikom koje iskazuje 89,4% sudionika. 84,7% izrazito je zadovoljno korištenjem mjera za poticanje zapošljavanja, a predstavljanjem tvrtke pri HZZ-u njih 83,8%. Ciljanim posredovanjem potpuno je zadovoljno 81,6% sudionika ankete, profesionalnom selekcijom 80,3%, te pomoći kod zbrinjavanja viška radnika 73,9% korisnika.

Informiranost o mjerama i zainteresiranost za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja

Na pitanje da li su dovoljno informirani o vrstama mjera koje provodi Zavod, nešto malo više od polovice anketiranih poslodavaca (52,8%) se izjasnilo da je dovoljno informirano o mjerama. Viši postotci informiranosti su bili kod mjere javni radovi (81,5%), sufinanciranja zapošljavanja novih radnika (67,8%) i stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa (58,5%), dok je manja informiranost o mjerama za očuvanje radnih mjesta (35,2%) i sufinanciranju obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih

tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa (34,9%).

Od ukupnog broja poslodavaca koji su odgovorili na ovo pitanje, njih 43,9% je zainteresirano za korištenje pojedinih mjera, a najviše su zainteresirani za javne radove (72,5%) u civilnom i javnom sektoru, sufinanciranje zapošljavanja novih radnika u privatnom sektoru (52,7%) i stručno osposobljavanje za rad (49,4%). Iz ovih podataka možemo zaključiti da je veća zainteresiranost poslodavaca za mjerama kod mjera gdje su poslodavci iskazali veći udio dovoljne informiranosti i obrnuto gdje je manja informiranost poslodavaca veći je udio odgovora da nema interesa odnosno da ne mogu procijeniti, te iz toga proizlazi da je potrebno poraditi na većoj informiranosti poslodavaca o mjerama poticanja zapošljavanja.

Tablica 28. Informiranost o mjerama i zainteresiranost za korištenje mjera za poticanja zapošljavanja					
	Dovoljno informirani	Zainteresiranost			Od zainteresiranih
Vrsta mjere	DA	Nema interesa	Ne mogu procijeniti	Zainteresirani	Broj osoba
UKUPNO	52,8	33,9	22,1	43,9	710
Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (<i>samo privatni sektor</i>)	67,8	19,2	28,1	52,7	122
Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa	34,9	47,6	23,8	28,6	85
Mjere za očuvanje radnih mjesta (<i>samo privatni sektor</i>)	35,2	49,1	25,5	25,5	55
Mjere javnih radova (<i>samo civilni i javni sektor</i>)	81,5	11,8	15,7	72,5	229
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	58,5	35,4	15,2	49,4	219

Od poslodavaca koji su odgovarali na ovo pitanje, njih 174 ili 44,1% od svih anketiranih, je izrazilo zainteresiranost za neku od mjera poticanja zapošljavanja koju provodi Zavod. Na razini RH taj udio je nešto niži i iznosi 38,7%.

Anketirani poslodavci koji su zainteresirani za korištenje mjera poticanja zapošljavanja iskazali su mogućnost zapošljavanja ukupno 710 osoba putem mjera i to najviše kroz mjere javni radovi (229 osoba ili 32,3%) i stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (219 osoba ili 30,8%).

Poslodavci koji namjeravaju koristiti mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa naveli su i po jedno zanimanje za koje će te radnike osposobljavati. U slijedećoj tablici su navedeni rodovi zanimanja i najboljih deset zanimanja.

Tablica 29. Rodovi zanimanja i zanimanja za koje su poslodavci naveli namjeru korištenja mjere stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa					
Rod zanimanja	Broj poslodavaca	Planirano zapošljavanje	Zanimanje (NKZ)	Broj poslodavaca	Planirano zapošljavanje
(2) Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	36	126	diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica	10	73
(3) Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	16	34	ekonomski službenik/ekonomska službenica	3	14
(4) Administrativni službenici	6	17	agronom/agronomka	1	10
(5) Uslužna i trgovačka zanimanja	8	10	šivač/šivačica tekstila	1	10
(7) Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	10	20	upravni pravnik/upravna pravnica	2	7
(8) Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	2	1	knjižničar/knjižničarka	3	6
			farmaceutski tehničar/farmaceutska tehničarka	2	6
			informatičar/informatičarka	1	5
			kustos/kustosica	1	5
			magistar/magistra farmacije	1	5

Od 78 poslodavaca koji su zainteresirani za korištenje mjere stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, njih 38 ili 48,7% je državnog ili javnog vlasništva, a planiraju zaposliti 151 radnika ili 68,9% od svih radnika koji bi se mogli zaposliti kroz navedenu mjeru. Uglavnom se radi o mogućem zapošljavanju u djelatnostima javne uprave i obrane; obveznom socijalnom osiguranju (84 radnika), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (19 radnika) i trgovini na veliko i malo; popravku motornih vozila i motocikala (17 radnika).

SAŽETAK

Uzorak i obuhvat – u anketi poslodavaca za 2014. godinu uzorkom je obuhvaćeno 487 poslodavaca, a sudjelovanju u našem istraživanju odazvalo se 395 poslodavaca odnosno 81,1%, od čega 261 trgovačko društvo i ustanova te 134 obrtnika. Kod anketiranih je poslodavaca bilo zaposleno 13.539 radnika, što čini udio od 41,1% u odnosu na ukupni broj zaposlenih na području Koprivničko-križevačke županije.

Struktura anketiranih poslodavaca – najveći broj anketiranih poslodavaca čine mikro poslodavci (do 9 zaposlenih) – 251 ili 63,5% i mali poslodavci (od 10 do 49 zaposlenih) - 96 ili 24,3%, a većina poslodavaca je privatnog ili pretežito privatnog vlasništva (294 ili 74,4%). Promatrano prema djelatnosti, u istraživanju je sudjelovalo najviše subjekata iz područja prerađivačke industrije (50 ili 12,7%), zatim trgovine (36 ili 9,1%), građevinarstva (34 ili 8,6%) te iz obrazovanja (33 ili 8,4%). Odaziv anketiranju je bio vrlo sličan u sve tri Ispostave - Križevci (82,8%), Koprivnica (81,0%) i Đurđevac (78,9%). Prema broju zaposlenih kod anketiranih poslodavaca najveći broj zaposlenih je na području Ispostave Koprivnica (66,6% od ukupnog broja anketiranih zaposlenih), dosta manji na području Ispostave Križevci (25,7%) te daleko najmanji na području Ispostave Đurđevac (samo 7,7%).

Promjene u zaposlenosti u 2013. godini - u 2013. godini ostvarene su pozitivne promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca, to jest ostvaren je nešto veći broj novog zapošljavanja od broja otpuštanja. Tijekom godine anketirani su poslodavci zaposlili ukupno 3.111 radnika, što čini 23,1% u odnosu na ukupnu zaposlenost u prethodnoj godini (31.12.2012.) anketiranih subjekata, dok je u istom razdoblju kod istih poslodavaca prestalo raditi 3.028 radnika ili 22,5% od ukupnog broja zaposlenih. Na godišnjoj razini je bila prisutna visoka fluktuacija radnika, ali je njome ostvareno povećanje zaposlenosti od 83 radnika ili 0,6%, pri čemu se broj muškaraca povećao za 83 ili 1,3%, dok je broj žena ostao isti. Pozitivne promjene u zaposlenosti su iste kao i u 2012. godini (0,6%).

Poteškoće pri zapošljavanju radnika – najveći broj anketiranih poslodavaca, njih 192 ili 57,1% izjasnio se da su, između ostalog, radnike tražili posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nakon posredovanja Zavoda, poslodavci u velikoj mjeri koriste osobna poznanstva (72 ili 21,4%) kao način traženja radnika te uvid u vlastitu bazu životopisa (65 ili 29,3%). Poteškoće s pronalaženjem i zapošljavanjem radnika imalo je 44 poslodavca ili 18,6%, najčešće iz prerađivačke industrije (8 ili 18,2%) i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (6 ili 13,6%), a prema zanimanjima najviše kod medicinskih sestri/tehničara (3) i magistra/magistri farmacije (3).

Najčešći razlozi poteškoća bili su nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem (58,5%), nedostatak radnika s traženim radnim iskustvom (41,5%) te s nezainteresiranošću ili nemotiviranošću kandidata (29,3%),

Planirano zapošljavanje u 2014. godini – novo zapošljavanje u 2014. godini planira 191 ili 48,4% poslodavaca, a ukupno planiraju zaposliti 802 radnika temeljem ugovora o radu, što ukazuje na stopu zapošljavanja (postotak u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca) od 5,9%.

Novo zapošljavanje u 2014. godini u najvećoj mjeri planiraju mikro poslodavci (303 radnika), kod kojih stopa odnosno udio planiranog zapošljavanja u njihovoj ukupnoj

zaposlenosti iznosi 37,4%.

Prema područjima djelatnosti najveći bi se broj radnika mogao zaposliti u građevinarstvu (138 ili 17,2% od ukupnog planiranog zapošljavanja), u javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju (131 ili 16,3%) te prerađivačkoj industriji (119 ili 14,8%).

Istodobno, viša stopa planiranog zapošljavanja u 2014. godini (udio prognoziranog zapošljavanja u ukupnoj zaposlenosti) prema djelatnostima predviđa se u javnoj upravi i obrani (23,7%), prijevozu i skladištenju (22,3%), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (18,1%) i građevinarstvu (15,8%).

Poslodavci s područja Koprivničko-križevačke županije su naveli kao najčešća zanimanja za kojima će imati najveću potrebu za zapošljavanjem u 2014. godini slijedeća zanimanja: vrtlarski radnik/vrtlarska radnica, tesar/tesarica, prodavač/prodavačica, radnik/radnica na razvrstavanju otpada, diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica i poljoprivredni tehničar/poljoprivredna tehničarka.

Promatrajući odgovore poslodavaca koji planiraju zapošljavanje radnika u 2014. godini, vidimo da su kao potrebne vještine radnika u velikoj mjeri prepoznate: odgovornost (4,5), praktična znanja u okviru zanimanja (4,3), fleksibilnost (4,3), timski rad (4,2), emocionalna samokontrola (4,1) i usmjerenost na potrebe stranaka (4,0).

Očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine – povećanje broja zaposlenih u odnosu na 2013. godinu predviđa 118 poslodavaca ili 33,1% od poslodavaca koji su odgovorili na postavljeno pitanje. Istovremeno dosta manji dio poslodavaca predviđa smanjenje broja zaposlenih u 2014. godini, i to njih 23 ili 6,5%. Nadalje, 148 poslodavaca (41,6%) ne očekuje promjenu broja zaposlenih, 67 poslodavaca (18,8%) odgovorilo je da ne znaju/nemaju procjenu o promjenama u broju zaposlenih, a 39 poslodavaca (9,9% od ukupnog broja anketiranih poslodavaca) nije odgovorilo na ovo pitanje. Sumirano ispada da poslodavci prognoziraju pad zaposlenosti za 1,8% ili 212 radnika.

Znatnije postotno povećanje iskazano je kod poslodavaca iz prijevoza i skladištenja (za 13,3%), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (za 6,4%) te zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (za 5,8%). S druge strane, smanjenje zaposlenosti iskazali su samo poslodavci iz prerađivačke industrije (za 6,4% i to kod velikih poslodavaca iz privatnog ili pretežito privatnog sektora).

Potencijalni viškovi - više od tri četvrtine poslodavaca (79,8%) koji su odgovorili na pitanje ne očekuju da će se zaposlenici bilo kojeg zanimanja pojaviti kao višak. Manji dio poslodavca, njih 55 ili 18,2% je izjavilo da svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak bez obzira na zanimanje, dok je jako mali dio poslodavaca, njih 6 ili 2,0% naveo konkretna zanimanja u kojim su radnici posebno izloženi kao višak.

Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje - od ukupnog broja anketiranih poslodavaca, njih 245 ili 62,0% je u 2013. godini koristilo neku od usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 96 poslodavaca ili 24,3% se izjasnilo kako nije koristilo niti jednu od usluga Zavoda, dok 54 poslodavca ili 13,7% nije odgovorilo na ovo pitanje. Češće korištene usluge Zavoda su objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu ili na oglasnoj ploči HZZ-a (59,3%), mjere za poticanje zapošljavanja (55,3%) i ciljano posredovanje (36,2%). U 89,6% slučajeva anketirani poslodavci su potpuno zadovoljni korištenim uslugama.